

**ODBOR ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
MAGISTRÁTU MĚSTA BRNA**

VÝROČNÍ ZPRÁVA
za školní rok 2010/2011

BRNO

listopad 2011

OBSAH

ÚVOD	3
1. Mateřské školy	4
2. Základní školy	14
3. Inkluzivní vzdělávání	26
4. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných	33
5. Vzdělávání cizinců	34
6. Prevence sociálně patologických jevů na školách	36
7. Mezinárodní spolupráce s partnerskými školami	40
8. Aktivity s celoměstskou působností	42
9. Projekty obecních mateřských a základních škol realizované s finanční podporou města	43
10. Školní jídelny	45
11. Volnočasové aktivity, Domov mládeže JUVENTUS	50
12. Spolupráce s Českou školní inspekcí a vysokými školami	52
13. Tělovýchovné a sportovní aktivity	53
14. Ekonomické zabezpečení škol a školských zařízení	56
15. Investiční a neinvestiční činnost ve školství	65
ZÁVĚR	69

ÚVOD

Výroční zpráva obsahuje zhodnocení a naplňování dlouhodobých záměrů rozvoje vzdělávací soustavy České republiky, naplňování koncepčních materiálů statutárního města Brna „Obecní školství ve městě Brně a směry jeho vývoje do r. 2013“ a „Rozvoj mateřského školství ve městě Brně do r. 2012“.

Souhrnné poznatky o stavu obecního školství ve městě Brně vycházejí z podkladů poskytnutých Českou školní inspekcí, ze statistických údajů Ústavu pro informace ve vzdělávání Praha, z výročních zpráv škol a ze souhrnných informací o hospodaření jednotlivých škol a školských zařízení, zpracovaných dle § 10 a § 165. odst. 1 písm c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění a ze základních principů rozpisu rozpočtu přímých nákladů na vzdělávání Odboru školství Krajského úřadu Jihomoravského kraje pro rok 2010. Výroční zpráva je zpracována s odkazem na ustanovení § 168 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a § 7 odst. 2 vyhlášky č. 15/2005 Sb., ve znění jejich novel, kterou jsou stanoveny náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy. Dle této vyhlášky se výroční zpráva o činnosti škol zpracovává za období předcházejícího školního roku a do 15. října se předkládá školským radám ke schválení. Po schválení školskou radou ji ředitelé školy zasílají do 14 dnů Odboru školství, mládeže a tělovýchovy MMB. Některé, zejména ekonomické údaje, není možné vztáhnout ke školnímu roku, v takovém případě byla z dostupných dat provedena analýza k 31. 12. 2010. V celé výroční zprávě je používána terminologie, která vychází ze školských právních předpisů platných ve školním roce 2010/2011.

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Magistrátu města Brna každoročně zpracovává Výroční zprávu o rozvoji obecního školství ve městě Brně a předkládá ji Radě města Brna a Zastupitelstvu města Brna.

Výroční zpráva v souladu s § 10 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) bude zveřejněna způsobem umožňujícím dálkový přístup na www.brno.cz.

Poděkování patří všem subjektům, které se na zpracování výroční zprávy podílely. Cílem této zprávy je podat ucelený obraz o obecním školství v městě Brně, které náleží do kompetence Statutárního města Brna a jeho městských částí.

1. MATEŘSKÉ ŠKOLY

1.1. Stručný popis celkové situace

Zřizovatelem mateřských škol je nejčastěji statutární město Brno, městská část, v mnohem menším počtu soukromí zřizovatelé. Církevní mateřské školy ve městě Brně nejsou. Síť mateřských škol poskytujících předškolní vzdělávání je tvořena školskými subjekty s jednou až osmi třídami, početně jsou nejčastěji zastoupeny trojtřídní mateřské školy. Ve většině případů poskytují mateřské školy celodenní péči. Poptávka rodičů po umístění svého dítěte v mateřské škole ve školním roce 2010/2011 převyšovala nabídku volných míst zejména pro nejmladší věkovou skupinu dětí 3 – 4 letých, podobně jako tomu bylo v předcházejícím školním roce.

Porovnání obecních mateřských škol České republiky a Jihomoravského kraje

Území	Počet škol	Počet tříd	Počet dětí	Prům. počet dětí na třídu	Přepočtený počet všech ped. pracovníků	Z toho nekvalifik. učitelek
Česká republika	4 880	13 988	328 612	23,49	25 736,8	2 633,9
Jihomoravský kraj	633	1 586	36 377	22,94	2 841,8	262,5
Brno	134	424	10 380	24,48	794,6	51,8

Na území města Brna bylo zařazeno do rejstříku škol a školských zařízení celkem 139 mateřských škol, 134 je v působnosti města a 5 mateřských škol má soukromého zřizovatele (Soukromá MŠ Pramínek, Heyrovského 13, MŠ Mateřídouška, Jiráskova 29, MŠ Rozmarýnova 3, MŠ Sluníčko, Šrámkova 14, MŠ Perlička, Hlaváčova 6).

Mateřské školy podle zřizovatele

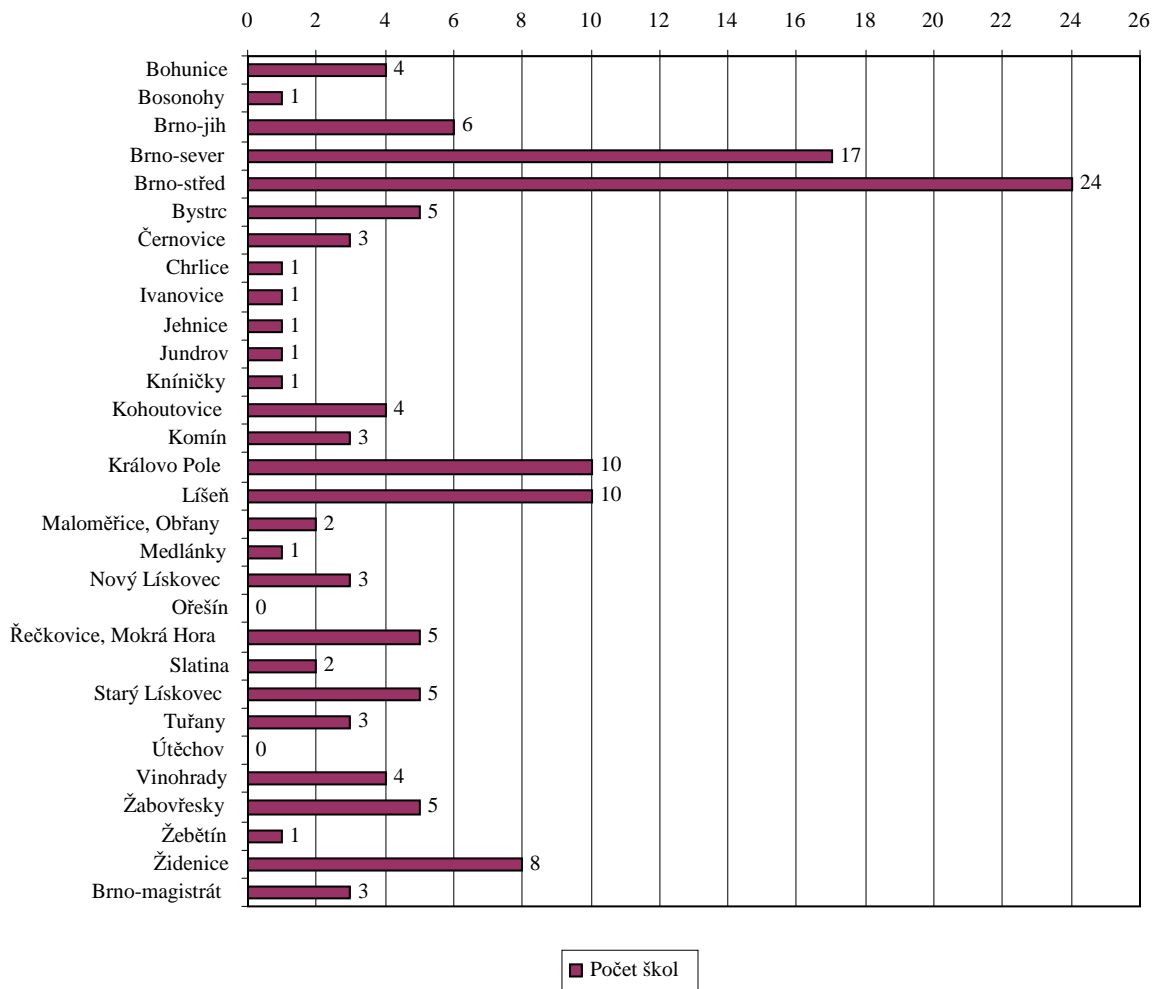
Území:	Obec	Soukromé	Církevní
Brno	134	6	0

Ve městě Brně se setkáváme také se subjekty (cca 30), které ve svém názvu mají uvedeno „mateřská škola“. Nejsou zařazeny do rejstříku škol a školských zařízení, který vede Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, ale jsou zřízeny na bázi obchodní společnosti a jejich činnost není realizována za podpory státního rozpočtu.

Přehled mateřských škol podle městských částí

Městská část	Počet škol	Počet tříd	Počet dětí	Průměrný počet dětí na třídu	Přepočtený počet všech pedagogických pracovníků
Bohunice	4	13	315	24,23	25,40
Bosonohy	1	3	75	25,00	6,20
Brno-jih	6	14	309	22,07	25,00
Brno-sever	17	55	1321	24,02	97,20
Brno-střed	24	68	1645	24,19	126,60
Bystrc	5	19	504	26,53	37,90
Černovice	3	10	230	23,00	17,00
Chrlice	1	5	132	26,40	9,00
Ivanovice	1	1	27	27,00	1,00
Jehnice	1	4	75	18,75	5,00
Jundrov	1	5	118	23,60	10,00
Kníničky	1	2	53	26,50	4,00
Kohoutovice	4	13	357	27,46	25,60
Komín	3	10	235	23,50	19,30
Královo Pole	10	28	681	24,32	51,40
Líšeň	10	30	730	24,33	55,70
Maloměřice, Obřany	2	6	150	25,00	10,40
Medlánky	1	6	150	25,00	10,90
Nový Lískovec	3	14	350	25,00	27,80
Ořešín	0	0	0	0,00	0,00
Řečkovice, Mokrá Hora	5	16	380	23,75	31,20
Slatina	2	11	263	23,91	21,50
Starý Lískovec	5	15	385	25,67	29,10
Tuřany	3	7	181	25,86	13,00
Útěchov	0	0	0	0,00	0,00
Vinohrady	4	12	301	25,08	24,00
Žabovřesky	5	23	565	24,57	43,90
Žebětín	1	4	112	28,00	8,00
Židenice	8	25	605	24,20	48,70
Brno-magistrát	3	5	131	26,20	9,80
Součet	134	424	10 380	24,48	794,60

Počet mateřských škol zřizovaných obcí podle městských částí

Přehled mateřských škol podle počtu tříd

Mateřské školy- obecní	1 třídní	2 třídní	3 třídní	4 třídní	5 třídní	6 třídní	7 třídní	8 třídní
113 MŠ	9	18	56	14	9	3	3	1
21 MŠ při ZŠ	2	6	5	6	2	0	0	0

Přehled mateřských škol podle zaměření tříd

Šk. rok 2010/2011	Celkový počet tříd	Celkový počet dětí	Počet dětí na jednu tř.	Počet dětí na učitele	Průměrná docházka %	Počet zam. matky	Děti nezam. matky
Tř. standardní	407	10 152	24,94	13,35	73,36	7 954	2 194
Tř. speciální-logopedické	16	200	12,50	6,21	73,57	162	42
Tř. internátní	1	28	28	14	72	25	3

Věkové složení dětí v mateřských školách 2010/2011

Městská část	do 3 let	3letí	4letí	5letí	6letí	starší	Celkem
Bohunice	16	89	105	87	18	0	315
Bosonohy	9	15	23	24	4	0	75
Brno-jih	9	63	104	86	45	2	309
Brno-sever	112	379	379	379	63	9	1 321
Brno-střed	105	392	502	497	140	9	1 645
Bystřec	22	110	159	178	35	0	504
Černovice	9	45	60	76	34	6	230
Chrlice	4	33	42	42	11	0	132
Ivanovice	0	6	8	12	1	0	27
Jehnice	3	17	29	23	3	0	75
Jundrov	35	40	33	9	1	0	118
Kníničky	1	13	20	15	4	0	53
Kohoutovice	11	100	123	107	16	0	357
Komín	7	69	77	67	14	1	235
Královo Pole	22	177	206	238	38	0	681
Líšeň	49	173	233	210	65	0	730
Maloměřice, Obřany	18	40	47	40	5	0	150
Medlánky	0	24	49	64	13	0	150
Nový Lískovec	29	99	114	91	17	0	350
Řečkovice, Mokrý Hora	16	72	133	119	36	4	380
Slatina	3	55	71	84	50	0	263
Starý Lískovec	24	99	112	117	33	0	385
Tuřany	19	48	65	44	5	0	181
Vinohrady	1	75	91	88	41	5	301
Žabovřesky	63	194	170	111	27	0	565
Žebětín	0	7	20	25	53	7	112
Židenice	31	149	179	194	51	1	605
Brno-magistrát	5	29	44	48	5	0	131
Součet	623	2 612	3 198	3 075	828	44	10 380

Odklad povinné školní docházky

	Počet
Odklad povinné školní docházky	592
Dodatečné odložení povinné školní docházky	5
Celkem	597

Školy v přírodě

Počet žáků	Počet dnů na jednoho žáka
1 713	3,43

Zájmová, občanská , příp. další sdružení působící ve školách

- SRPŠ
- Klub rodičů
- Další iniciativy

1.2. Konkurzní řízení na mateřských školách

V minulém školním roce byla vypsána celkem 3 konkurzních řízení na obsazení míst ředitelky mateřských škol z důvodu ukončení pracovního poměru stávající ředitelky nebo jejího odchodu do řádného starobního důchodu.

MŠ Slavíčková 1	6. 12. 2010
MŠ Dobrovského 66	1. 8. 2011
MŠ Kneslova 7	1. 9. 2011

1.3. Personální zabezpečení výchovy a vzdělání

1.3.1 Kvalifikovanost pedagogických pracovníků

Území:	Kvalifikovaní	%	Nekvalifikovaní	%
Brno	742,8	93,48	51,8	6,52

1.3.2. Údaje o pracovnících škol

Vzdělání	Počet
Střední pedagogická škola	614
VŠ – předškolní výchova	50
VŠ – speciální pedagogika	84
VOŠ pedagogická	6
Jiné	85

1.3.3. Věkové složení přepočtených pedagogických pracovníků

	Do 35 let	35 – 50 let	nad 50 let	Důchodci	Celkem
Počet	154,2	370,3	227,6	42,5	794,6

- Počet absolventů, kteří nastoupili do MŠ: 34
- Počet ped. pracovníků na mateřské dovolené: 37

1.3.4. Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Soustavně je věnována velká pozornost dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků. Učitelky i ředitelky měly možnost získávat nové zkušenosti a poznatky v kurzech různých typů. Z řad pedagogické veřejnosti byl v letošním školním roce zaznamenán zvýšený zájem o semináře zaměřené na hodnocení vlastní práce učitelek mateřských škol a na prohlubování znalostí a dovedností v jednotlivých výchovných oblastech.

Nejčastěji navštěvované kurzy:

- Jak snáze naplňovat požadavky RVP
- Realizujeme ŠVP v praxi MŠ
- Týmová práce
- Tvorba plánu hodnocení vlastní práce
- Rozvíjení smyslového vnímání u dětí předškolního věku jako prevence SPU
- Řízení MŠ v kostce
- Základní postupy při aktualizaci ŠVP
- Individualizace práce v MŠ
- Manažerské dovednosti
- Legislativní změny ve školství
- Psychohygienu učitele aneb jak předejít vyčerpání
- Jak na individuální vzdělávací plán
- Školní zralost a zápis do MŠ
- Jazyk a řeč
- Pozitivní působení na děti v MŠ
- Dětská kresba jako inspirace
- Tělesná výchova a pohybový režim ve ŠVP
- Jak s dětmi na pozemních komunikacích
- Integrace a podpora dětí s PAS
- Hospitační činnost ředitelky MŠ
- Jazykově metodický kurz A₁ pro učitele MŠ
- Problematika dětských hřišť
- Rizikové faktory vývoje dítěte v předškolním věku
- Hudba v ekologii
- Ochrana dítěte: násilí, zneužívání a zanedbávání
- Nové výtvarné techniky

1.4. Výsledky výchovy a vzdělávání

Mateřské školy průběžně pracují podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. V současné době velké množství škol vytváří nové školní a třídní vzdělávací programy v souladu se zjištěnými výsledky vlastní evaluace, v oblasti nabídky aktivit pro děti upřednostňují kvalitu těchto činností před kvantitou.

Vzhledem ke vzrůstajícímu procentu dětské populace s problémy v oblasti řeči, smyslového vnímání a chování, jsou vzdělávací programy jednotlivých mateřských škol zaměřeny na rozvoj komunikačních a sociálních dovedností, na včasné zachycení možných disproporcí v oblasti tělesného i duševního vývoje každého dítěte. Kladně lze v této souvislosti hodnotit rovněž trvalou snahu mateřských škol o zařazování alternativních metod práce do své výchovně vzdělávací činnosti, o hledání inovativních postupů a možností, o zohledňování zájmů a přání rodičů v souladu s úkoly a cíli předškolního vzdělávání.

1.4.1 Profilace mateřských škol:

- projekt Zdravá mateřská škola
- ekologická výchova
- projekty zaměřené na estetickou výchovu
- Sorosův mezinárodní předškolní program „Začít spolu“
- Daltonský model
- uplatňování principů pedagogiky Marie Montessori
- základy křesťanské výchovy
- principy Waldorfské pedagogiky

1.4.2 Zájmové kroužky v mateřských školách podle četnosti:

- Veselé písčání, zdravé dýchání – hra na zobcovou flétnu
- logopedická prevence
- Barevná angličtina – základy anglického jazyka
- Sportík – tělovýchovný kroužek
- keramické kroužky
- edukativně stimulační skupiny
- hudebně pohybové kroužky
- výtvarné kroužky
- předplavecký výcvik
- tvořivá dramatika
- jóga
- návštěvy solné jeskyně
- kroužky lidových tradic
- canisterapie

1.4.3. Aktivity pro děti, rodiče a širokou veřejnost:

- slavnostní vystoupení a besídky – mikulášské, vánoční, ke Dni matek, pro seniory
- dny otevřených dveří
- karnevaly
- návštěvy koncertů a divadel
- oslavy výročí školy
- oslavy Dne dětí

- realizace regionálních tradic – vítání jara, hody, svatomartinská slavnost
- společné výlety na kolech, cesty za pokladem
- oslavy Dne Země
- slavnostní ukončení školního roku, zahradní slavnosti
- školy v přírodě

1.4.4. *Prezentace mateřských škol, soutěže a přehlídky:*

- Brněnské vánoce
- Den Země
- Brněnské dny pro zdraví
- Mosty mezi městy
- výtvarná soutěž „Máme rádi zvířata“
  - „Malujeme prázdniny“
  - „Vánoční malování“
  - „Ahoj z prázdnin“
  - „Požární ochrana očima dětí“
  - „Dobrodružné cesty“
  - „Dva světy – minulosti a budoucnosti“
  - „Příroda kolem nás“
  - „Můj kousek země“
  - „Moje veličenstvo kniha“
- výtvarné soutěže
- sportovní soutěže – sportovní olympiády
- pěvecká soutěž- Lidový skřivánek, Černovický slavíček
- taneční soutěže – Pohořelický džbáněk, Medlánecká sýpka
- ekologické soutěže – Sběr papíru s panem Popelou, sběr PET lahví, hliníku, textilu
- jazykové soutěže
- vydávání vlastních časopisů a zpravodajů
- příspěvky do místního nebo oblastního tisku
- aktivní účast na kulturním dění městské části, města

1.5. **Hodnocení mateřských škol Českou školní inspekcí**

Počet inspektovaných škol: 19

Ve školním roce 2010/2011 byla inspekční činnost České školní inspekce zaměřena zejména na naplňování cílů předškolního vzdělávání, bezpečnost a ochranu zdraví dětí, personální a materiální podmínky mateřských škol. Z celkového počtu inspektovaných mateřských škol byly u 4 z nich zhlédány dílčí nedostatky v zajištění bezpečnosti dětí a souladu školních vzdělávacích programů s Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání

1.6. Výkon státní správy

Rozhodnutí ředitele	Počet
Přijetí dítěte do MŠ	3575
Ukončení docházky dítěte	28
Odvolání	97

1.7. Závěr

Mateřské školy pomáhají vyrovnat rozdíly vyplývající z různého kulturního a sociálního zázemí jednotlivých rodin, podílejí se rovněž na socializaci dítěte. Při své práci vychází z moderních principů pojetí předškolní výchovy a specifických rysů konkrétní mateřské školy. Ve městě Brně navštěvuje předškolní zařízení 81 % populace dětí ve věku 3 – 6 let, ačkoliv docházka dětí do mateřských škol není povinná.

Kvalifikovanost pedagogického sboru i pestrá nabídka školních vzdělávacích programů jsou předpokladem, který napomáhá uskutečňovat kvalitní výchovně vzdělávací práci. Zvýšená pozornost je věnována úrovni vytvářených podmínek speciální péče v mateřské škole pro integraci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

Třídy mateřských škol se v souladu s platnou legislativou naplňují do počtu 24 dětí smyslově, tělesně a duševně zdravých. Některé třídy mateřských škol mají speciální zaměření - jde např. o logopedické třídy, nebo třídy, ve kterých jsou integrovány děti se zdravotním handicapem. Tyto třídy se dle vyhlášky MŠMT ČR č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, naplňují menším počtem dětí.

Vzhledem ke kapacitním možnostem škol, které jsou stanoveny závaznými právními předpisy a s ohledem na efektivní využívání finančních prostředků na mzdy a provoz může ředitelka mateřské školy projednat s příslušnou městskou částí a s Odborem školství, mládeže a tělovýchovy MMB výjimku z počtu dětí na třídu, a to až do celkového počtu 28 dětí na třídu. Ředitelkami mateřských škol byla tato možnost v letošním školním roce opět značně využívána. Bylo tak možno alespoň z části uspokojit vzrůstající zájem rodičů o umístění dětí předškolního věku v mateřských školách. V průběhu školního roku došlo také k navýšení kapacit mateřských škol v důsledku rekonstrukcí školních budov a stavebních úprav stávajících prostor (např. MŠ Vinařská, MŠ Proškovo nám., MŠ Bosonožská, MŠ Jihomoravské nám., MŠ Kárníkova atd).

Současné předškolní vzdělávání v České republice podporuje rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, životních hodnot a mezilidských vztahů. Vytváří základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání. Předškolní vzdělávání napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

Statistika počtu dětí v MŠ v letech 2006 - 2011

Městská část	2006/2007				2007/2008				2008/2009				2009/2010				2010/2011			
	zařízení	třídy	děti	prům.	zařízení	třídy	děti	prům.	zařízení	třídy	děti	prům.	zařízení	třídy	děti	prům.	zařízení	třídy	děti	prům.
Bohunice	4	12	291	24,25	4	12	291	24,25	4	12	291	24,25	4	12	291	24,25	4	13	315	24,23
Bosonohy	1	3	64	21,33	1	3	72	24,00	1	3	75	25,00	1	3	75	25,00	1	3	75	25,00
Brno-jih	6	11	268	24,36	6	13	288	22,15	6	14	302	21,57	6	14	309	22,07	6	14	309	22,07
Brno - sever	19	48	1 122	23,38	19	49	1 143	23,33	18	50	1 173	23,46	18	51	1 201	23,55	17	55	1 321	24,02
Brno - střed	24	68	1 582	23,26	24	66	1 545	23,41	24	67	1 596	23,82	24	67	1 601	23,90	24	68	1 645	24,19
Bystrc	5	19	457	24,05	5	20	483	24,15	5	20	484	24,20	5	20	499	24,95	5	19	504	26,53
Černovice	3	9	212	23,56	3	10	225	22,50	3	10	225	22,50	3	10	225	22,50	3	10	230	23,00
Chrlice	1	4	96	24,00	1	5	117	23,40	1	5	120	24,00	1	5	125	25,00	1	5	132	26,40
Ivanovice	1	1	27	27,00	1	1	27	27,00	1	1	27	27,00	1	1	27	27,00	1	1	27	27,00
Jehnice	1	3	57	19,00	1	3	60	20,00	1	3	60	20,00	1	4	75	18,75	1	4	75	18,75
Jundrov	1	4	92	23,00	1	4	92	23,00	1	4	92	23,00	1	5	118	23,60	1	5	118	23,60
Kníničky	1	2	48	24,00	1	2	48	24,00	1	2	48	24,00	1	2	53	26,50	1	2	53	26,50
Kohoutovice	4	13	315	24,23	4	13	325	25,00	4	13	325	25,00	4	13	325	25,00	4	13	357	27,46
Komín	2	7	162	23,14	2	7	164	23,43	2	7	164	23,43	3	9	214	23,78	3	10	235	23,50
Královo Pole	11	30	707	23,57	11	30	714	23,80	11	30	717	23,90	10	28	679	24,25	10	28	681	24,32
Líšeň	8	24	578	24,08	8	24	581	24,21	8	24	583	24,29	9	27	665	24,63	10	30	730	24,33
Maloměřice	2	5	122	24,40	2	5	125	25,00	2	5	125	25,00	2	5	125	25,00	2	6	150	25,00
Medlánky	1	4	100	25,00	1	4	100	25,00	1	6	140	23,33	1	6	140	23,33	1	6	150	25,00
Nový Lískovec	3	14	340	24,29	3	14	340	24,29	3	14	350	25,00	3	14	350	25,00	3	14	350	25,00
Řečkovice	5	15	351	23,40	5	15	353	23,53	5	15	351	23,40	5	16	373	23,31	5	16	380	23,75
Slatina	2	10	237	23,70	2	10	238	23,80	2	10	238	23,80	2	11	263	23,91	2	11	263	23,91
Starý Lískovec	5	14	346	24,71	5	14	348	24,86	5	14	349	24,93	5	14	349	24,93	5	15	385	25,67
Tuřany	3	7	153	21,86	3	7	154	22,00	3	7	156	22,29	3	7	167	23,86	3	7	181	25,86
Vinohrady	4	12	294	24,50	4	12	286	23,83	4	12	288	24,00	4	12	289	24,08	4	12	301	25,08
Žabovřesky	5	20	470	23,50	5	20	476	23,80	5	20	486	24,30	5	21	512	24,38	5	23	565	24,57
Žebětín	1	4	100	25,00	1	4	100	25,00	1	4	100	25,00	1	4	112	28,00	1	4	112	28,00
Židenice	8	24	581	24,21	8	25	601	24,04	8	25	605	24,20	8	25	605	24,20	8	25	605	24,20
Brno - magistrát	2	2	52	26,00	2	2	53	26,50	3	3	60	20,00	4	5	128	25,60	3	5	131	26,20
Součet	133	389	9 224	X	133	394	9 349	X	133	400	9 530	X	135	411	9 895	X	134	424	10 380	X

2. ZÁKLADNÍ ŠKOLY

2.1. Stručný popis celkové situace

Statutární město Brno je tvořeno celkem 29 městskými částmi, v 25 z nich se nachází celkem 66 základních škol zřizovaných obcí. Největší počet základních škol, celkem jedenáct, zřizuje městská část Brno–střed, dále následuje městská část Brno–sever se sedmi ZŠ a MČ Brno–Královo Pole s pěti školami. Statutární město Brno má přímou zřizovatelskou pravomoc vůči Evropské základní škole Brno, Čejkovická 10 a Waldorfské základní škole a mateřské škole Brno, Plovdivská 8.

Na území města Brna je ještě dalších sedm základních škol, z nichž jedna je církevní (Cyrilometodějská církevní ZŠ, Lechova 65) a šest je soukromých (Soukromá ZŠ Lesná, Janouškova 2, ZŠ a MŠ Pramínek, o.p.s., Heyrovského 13, Soukromá MŠ a ZŠ s. r. o., Rozmarýnová 3 a Křesťanská ZŠ a MŠ J. Husa, Fügnerova 7, ZŠ a MŠ Sluníčko – Montessori, s. r. o., Šrámkova 14 a Anglická ZŠ, Mendlovo nám. 3, 4).

Porovnání počtu základních škol České republiky a Jihomoravského kraje

	Počet škol všech zřizovatelů	Počet tříd	Počet žáků	Průměrný počet dětí na třídu	Učitelé (přepočtení na plně zaměstnané)	z toho nekvalifik. učitelů
Česká republika	4 123	41 720	789 486	18,92	58 023,0	7 650,0
Jihomoravský kraj	477	4 557	84 974	18,65	6 335,7	538,4

Základní školy Brno-město (zřizovatel obec)

Počet škol	Počet tříd	Počet žáků	Průměrný počet žáků na třídu	Učitelé (přepočtení na plně zaměstnané)	z toho nekvalifik. učitelů
66	1 159	24 301	20,97	1901	101

Základní školy ve městě Brně - obecní

Úplné školy: 61 ZŠ

Školní rok 2010/11	Počet tříd			Celkový počet žáků	Počet žáků na jednu třídu
	celkem	z toho spec.	přípr.		
1.stupeň	642	21	6	13 885	21,55
2.stupeň	440	33	-	9 300	21,00
Celkem	1082	54	6	23 185	21,28

Neúplné školy (mají pouze 1.-5.ročník): 5 ZŠ

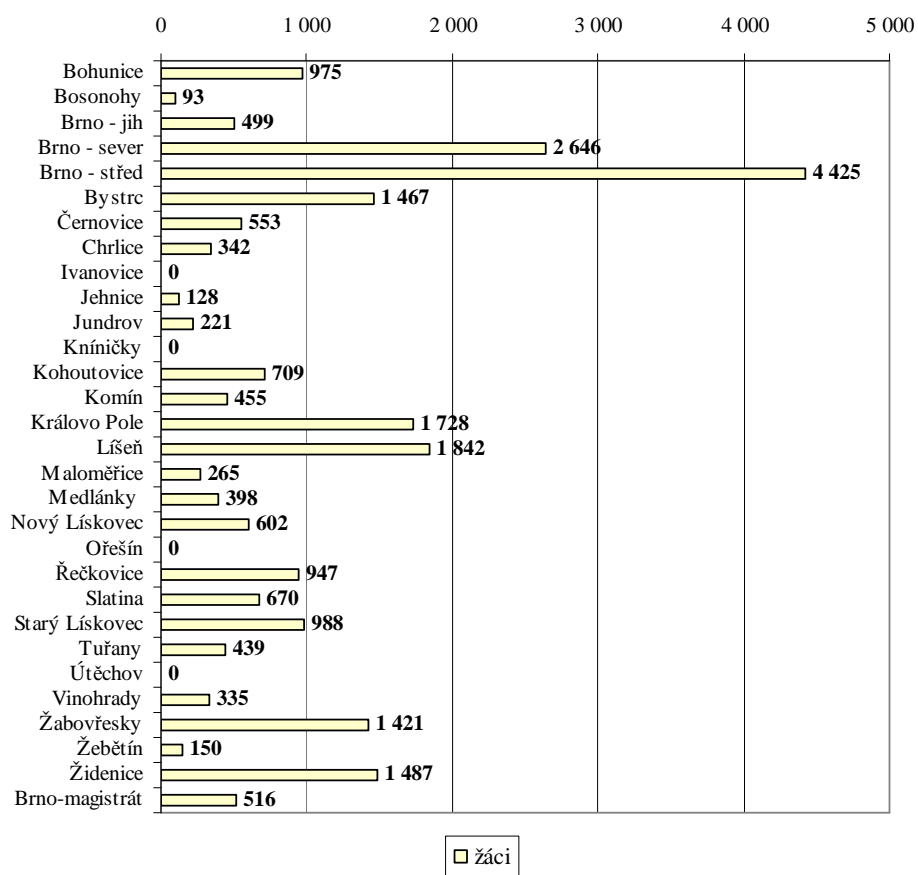
Školní rok 2009/10	Počet tříd	Počet ročníků	Počet žáků	Počet žáků na jednu třídu
Neúplné ZŠ	31	1.-5.	604	20,33

Celkový počet žáků v 1. ročníku: 3 077

Počty škol a tříd v jednotlivých městských částech (včetně přípravných tříd)

MČ	Celkem			Úplné školy			Neúplné školy		
	školy	třídy	žáci	školy	třídy	žáci	školy	třídy	žáci
Bohunice	2	44	975	2	44	975			
Bosonohy	1	5	93				1	5	93
Brno - jih	2	26	499	2	26	499			
Brno - sever	7	132	2 646	6	127	2 541	1	5	105
Brno - střed	11	212	4 425	11	212	4 425			
Bystrc	3	66	1 467	3	66	1 467			
Černovice	2	28	553	2	28	553			
Chrlice	1	18	342	1	18	342			
Ivanovice	0	0	0						
Jehnice	1	6	128				1	6	128
Jundrov	1	12	221	1	12	221			
Kníničky	0	0	0						
Kohoutovice	2	33	709	2	33	709			
Komín	1	20	455	1	20	455			
Královo Pole	5	83	1 728	4	76	1 600	1	7	128
Líšeň	4	88	1 842	4	88	1 842			
Maloměřice	1	11	265	1	11	265			
Medlánky	1	20	398	1	20	398			
Nový Lískovec	2	32	602	2	32	602			
Ořešín	0	0	0						
Řečkovice	2	42	947	2	42	947			
Slatina	2	33	670	2	33	670			
Starý Lískovec	3	48	988	3	48	988			
Tuřany	1	21	439	1	21	439			
Útěchov	0	0	0						
Vinohrady	1	17	335	1	17	335			
Žabovřesky	3	60	1 421	3	60	1 421			
Žebětín	1	8	150				1	8	150
Židenice	4	70	1 487	4	70	1 487			
Brno-magistrát	2	24	516	2	24	516			
Součet	66	1 159	24 301	61	1 128	23 697	5	31	604

Počty žáků podle MČ

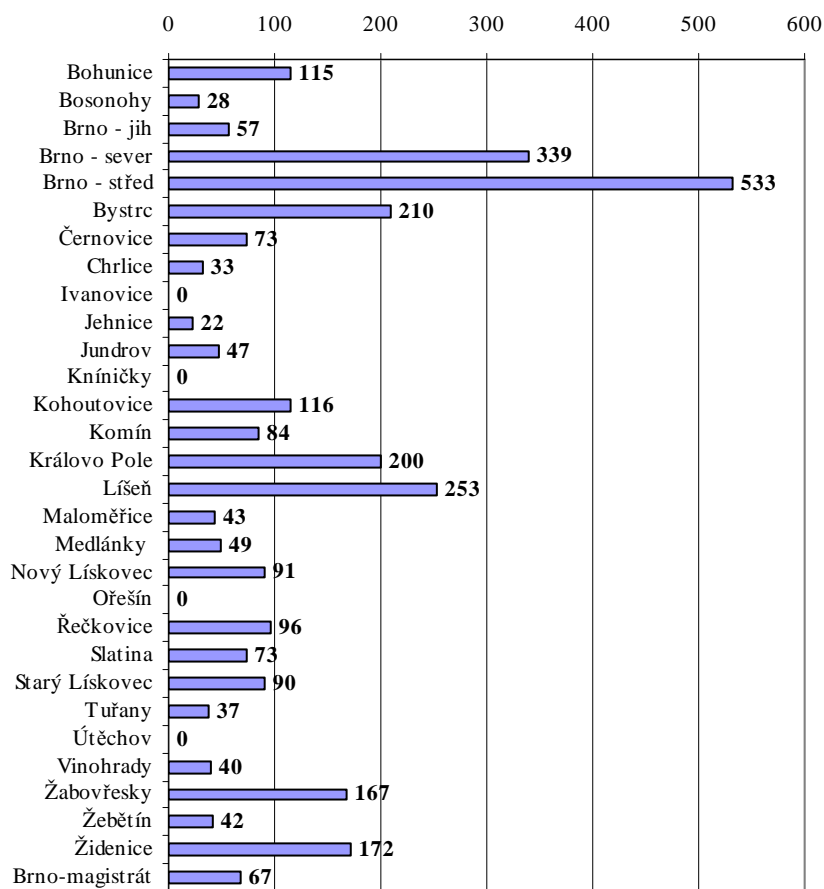
Počty žáků v jednotlivých ročnících podle městských částí

MČ	1.	2.	3.	4.	5.	I. stupeň	6.	7.	8.	9.	II. stupeň	celkem
Bohunice	115	133	92	102	119	561	101	119	96	98	414	975
Bosonohy	28	23	16	14	12	93	0	0	0	0	0	93
Brno - jih	57	65	59	53	58	292	55	56	50	46	207	499
Brno - sever	339	370	323	318	324	1 674	239	289	203	220	951	2 625
Brno - střed	533	546	524	539	439	2 581	501	480	387	408	1 776	4 357
Bystrc	210	173	172	177	160	892	175	160	126	114	575	1 467
Černovice	73	78	62	67	64	344	65	41	48	55	209	553
Chrlice	33	46	40	39	36	194	33	43	36	36	148	342
Ivanovice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jehnice	22	29	30	24	23	128	0	0	0	0	0	128
Jundrov	47	37	29	21	23	157	19	17	15	13	64	221
Kníničky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kohoutovice	116	97	95	81	85	474	61	66	53	55	235	709
Komín	84	58	67	57	52	318	43	35	37	22	137	455
Královo Pole	200	192	210	187	196	985	204	197	169	173	743	1 728
Líšeň	253	207	226	207	210	1 103	176	182	206	175	739	1 842
Maloměřice	43	40	29	34	29	175	23	21	26	20	90	265
Medlánky	49	54	47	32	63	245	45	40	35	33	153	398
Nový Lískovec	91	69	67	74	77	378	64	69	46	45	224	602
Ořešín	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Řečkovice	96	125	136	112	103	572	98	112	89	76	375	947
Slatina	73	83	77	82	75	390	64	71	64	81	280	670
Starý Lískovec	90	102	117	90	122	521	105	112	119	131	467	988
Tuřany	37	38	34	40	45	194	65	46	66	68	245	439
Útěchov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vinohrady	40	35	45	34	42	196	26	38	36	39	139	335
Žabovřesky	167	162	166	146	200	841	160	147	128	145	580	1 421
Žebětín	42	32	31	27	18	150	0	0	0	0	0	150
Židenice	172	192	178	209	164	915	152	135	143	142	572	1 487
Brno-magistrát	67	67	59	73	57	323	66	47	45	35	193	516
Součet	3077	3053	2931	2839	2796	14 696	2540	2523	2223	2230	9 516	24 212

Počet přípravných tříd: 6

Počet žáků v přípravných třídách: 89

Počty nově přijatých žáků do 1. tříd ZŠ

■ počet nových žáků 1. tříd

Součásti škol

Součást	Počet ZŠ	Počet oddělení, tříd	Počet žáků
Mateřská škola	21	62	1 493
Školní družina	66	306,5	8 777
Školní klub	6	-	480
Školní jídelna	57	-	15 790

Vzdělávací programy

Název zvoleného vzdělávacího programu	Číslo jednací	Ročník
Základní škola	16 847/96-2	4.-5., 9.
Obecná škola	12 0355/97-20	4. – 5.
ZŠ + rozšířená výuka jazyků	16 333/96-22-21	3. – 9.
ZŠ + rozšířená výuka matematiky a PV	21 968/96-22	6. – 9.
ZŠ + rozšířená výuka tělesné výchovy	29 738/96-22-50	6. – 9.
ZŠ + rozšířená výuka hudební výchovy	21 969/96-22	6. – 9.
ZŠ + redukce učiva	16 847/96-2	1. – 9.
ZŠ + modifikace vzdělávacího programu	13 365/2001-22	4. – 9.
ZŠ + rozšířená výuka informatiky a VT	16 845/2001-22	6. – 9.
Učební plán pro mezinárodní třídy	22 856/2000-22	1. – 9.
Školní vzdělávací program		1. - 9.

Rozšířená výuka, jiné specializace, zaměření

Rozšířená výuka, specializace, zaměření	Počet škol
Rozšířená výuka cizích jazyků	30
Rozšířená výuka TV a sportu	19
Rozšířená výuka hudební výchovy	4
Rozšířená výuka výtvarné výchovy	1
Rozšířená výuka matematiky	5
Rozšířená výuka přírodovědných předmětů	2
Specializace na TV a sport	11
Školy se zaměřením na daltonskou pedagogiku	12
Školy se zaměřením na waldorfskou pedagogiku	1
Školy se zaměřením na Montessori pedagogiku	2
Přípravné ročníky	3
Výuka podle modifikovaných učebních programů	2
Příprava pro získání základního vzdělání	1
Přípravné třídy pro výuku ČJ dětí cizinců	1
Mezinárodní třídy	2
Třídy pro žáky s vývojovými poruchami učení	7
Třídy pro žáky s vývojovými poruchami chování	1
Logopedické třídy	3

2. 2. Konkurzní řízení

Ve školním roce 2010/2011 se konalo konkurzní řízení na obsazení funkce ředitele následujících škol:

ZŠ a MŠ Brno, Blažkova 9,
ZŠ a MŠ Brno, Elišky Přemyslovny 10,
ZŠ Brno, Jana Babáka 1

2.3. Personální zabezpečení výuky

2.3.1. Odborná a pedagogická způsobilost, dle zákona č.563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů

	Fyzický/přepočtený	%
Celkový počet pedagogických pracovníků	2055/1900,56	100
z toho odb. a pedagogicky způsobilých	1877/1764,10	93
z toho nekvalifikovaných	178/136,46	7

- Počet absolventů, kteří ve školním roce 2010/11 nastoupili na školy: 48
- Počet učitelů s odbornou a pedagogickou způsobilostí, kteří ve školním roce 2010/11 nastoupili na školy: 131
- Počet učitelů s odbornou a pedagogickou způsobilostí, kteří ve školním roce 2010/11 odešli ze škol: 134

2.3.2. Věkové složení pedagogických pracovníků

Věk	Učitelé	
	Muži	Ženy
do 35 let	134	447
36-50 let	112	689
nad 50 let	50	346
Pracující důchodci	17	83
Celkem	313	1565
Rodičovská dovolená	0	177

2.3.3. Údaje o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků včetně řídicích pracovníků škol

Typ kurzu	Počet zúčastněných pracovníků
Pedagogika, psychologie	475
Cizí jazyk	274
Umění, estetika	126
SVPU, spec. pedagogika	172
PC, informatika, SIPVZ	507
Společenské vědy	94
Řízení, ekonomika, legislativa	241
Sport, TV, turistika	105
Výchovné poradenství, prevence soc. pat. jevů	266
Alternativní školství	125
Přírodní vědy a technické vědy	192
Český jazyk a literatura	92
Zdravotní, BOZP, PO	416
Jiné	392
Celkem	3477

2.3.4. Asistenti pedagoga pro podporu žáků ze sociokulturně znevýhodněného prostředí

Ve třech základních školách v městě Brně pracuje 15 asistentů pedagoga pro podporu žáků ze sociokulturně znevýhodněného prostředí - ZŠ a MŠ Brno, Křenová (6), ZŠ a MŠ Brno, nám. 28. října (6) a ZŠ a MŠ Brno, Merhautova (3).

2.4. Výsledky výchovy a vzdělávání

2.4.1. Celkové hodnocení a klasifikace žáků

Ročník	Počet žáků	Prospělo s vyznamenání	Prospělo	Neprospělo	Opakují
1.	3 055	2 607	440	8	0
2.	3 041	2 453	578	10	3
3.	2 997	2 357	620	20	10
4.	2 896	2 296	585	15	19
5.	2 917	2 596	321	26	17
Celkem za I. stupeň	14 906	12 309	2 597	79	49
6.	2 569	1 131	1 438	36	6
7.	2 461	945	1 516	58	15
8.	2 172	814	1 358	79	22
9.	2 193	610	1 583	73	30
Celkem za II. stupeň	9 395	3 500	5 649	246	73
Celkem	24 301	15 809	8 246	325	122

2.4.2. Snížený stupeň z chování

Stupeň chování	Počet	% z počtu všech žáků ZŠ
2	386	0,02
3	110	0,01

Celkový počet neomluvených hodin ve školách: **16 639**
Průměrný počet neomluvených hodin na jednoho žáka: **0,7**

2.4.3. Údaje o přijímacím řízení na střední školy

Školní rok 2010/11	Gymnázia			SOŠ	SOU	Celkem
	4 leté studium	6 leté studium	8 leté studium			
Počty přijatých	481	252	287	1231	487	2738

2.4.4. Počet absolventů ZŠ

Ročník	Počet žáků	%
9.ročník	2 219	84
nižší ročník	423	16
Celkem	2 642	100,00

2.4.5. Kroužky při ZŠ

Název kroužku	Počet kroužků	Počet žáků
PC, informatika	81	713
Umělecké obory	250	3 148
Cizí jazyky	150	1 913
Náboženství	40	302
Zdravotní , spec. pedagogika	90	803
Sport, TV, turistika	311	4 524
Společenské vědy	63	815
Přírodní a technické vědy	42	591
Jiné	128	1 312
Celkem	1 155	14 121

2.5. Hodnocení ZŠ Českou školní inspekcí

Počet inspektovaných škol: 18

Česká školní inspekce se při svých kontrolách na jednotlivých základních školách zaměřovala, v souladu s ustanoveními zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, především na zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem, na personální a materiální zabezpečení výuky, na získávání a analyzování informací o vzdělávání dětí a žáků, o činnosti školy, sledování a hodnocení efektivity vzdělávací soustavy a též prováděla v některých školách šetření stížností.

2.6. Výkon státní správy

Rozhodnutí ředitele	Počet	Počet odvolání
odklad povinné školní docházky	613	2
dodatečné odložení povinné školní docházky	15	0
jiné, dle § 165, odst. 2	3042	0

2.7. Poradenské služby v základní škole

2.7.1. Údaje o pracovnících (zaměstnancích školy)

a) počty

	fyzický počet	dosažené vzdělání
výchovný poradce	81	VŠ
školní metodik prevence	72	VŠ

	úvazek	dosažené vzdělání
školní psycholog	15	VŠ
školní speciální pedagog	20	VŠ

b) věková struktura

	do 35let	36 – 50 let	nad 51 let/z toho důchodci
výchovný poradce	8	40	33 / 5
školní metodik prevence	24	30	18 / 0
školní psycholog	10	5	4 / 0
školní speciální pedagog	13	8	2 / 0

2. 8. Závěr

Základní školy ve statutárním městě Brně vycházejí při své činnosti ze zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, z vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů, z vyhlášky 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání a z vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

V městě Brně je celkem 66 základních škol, jejichž zřizovatelem je obec. Z tohoto počtu je 5 základních škol prvostupňových, se všemi pěti ročníky. Ve všech obecních základních školách je zřízena, v souladu s legislativou, školská rada.

Ve spolupráci s městskými částmi Odbor školství, mládeže a tělovýchovy MMB podporuje zkvalitňování podmínek pro výchovu a vzdělávání dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí, především v ZŠ a MŠ Brno, Křenová 21, ZŠ a MŠ Brno, nám. 28. října 22 a ZŠ a MŠ Brno, Merhautova 37.

Velká pozornost je též věnována Základní škole Brno, Jana Broskvy 3, která se stala přidruženou školou UNESCO, v níž se realizují multikulturní výchovné programy a Základní škole Brno, Staňkova 14, určenou Odborem školství Krajského úřadu Jihomoravského kraje, na základě ustanovení § 20, odst. 5, zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a § 10, odst. 1, vyhlášky č. 48/2005, k realizaci vzdělávání ve třídách pro jazykovou přípravu žáků, kteří jsou dětmi osoby jiného členského státu Evropské unie.

Jinak se zabezpečuje výuka českého jazyka pro žáky – cizince na brněnských základních školách standardním způsobem.

Stabilní oblibu a zájem z řad rodičovské veřejnosti si získalo alternativní školství. Ve městě Brně působí asociace, která sdružuje 12 základních škol s třídami daltonského typu, jedna základní škola uplatňuje ve výuce waldorfskou pedagogiku a dvě pedagogiku montessori. Od školního roku 2009/10 funguje samostatná Waldorfská základní škola a mateřská Brno, Plovdivská 8, která se oddělila od ZŠ Brno, Masarova 11. Závěry České školní inspekce z uskutečněných kontrol v těchto školách ukazují na kvalitní výsledky u projektů alternativních pedagogik, přičemž některé činnosti škol jsou hodnoceny nadprůměrně.

Statistika počtu žáků v ZŠ v letech 2006 - 2011

Městská část	2006/2007				2007/2008				2008/2009				2009/2010				2010/2011			
	zaříz	třídy	žáci	prům.	zaříz	třídy	žáci	prům.	zaříz	třídy	žáci	prům.	zaříz	třídy	žáci	prům.	zaříz	třídy	žáci	prům.
Bohunice	2	44	992	22,55	2	43	978	22,74	2	42	935	22,26	2	43	971	22,58	2	44	975	22,16
Bosonohy	1	5	84	16,80	1	5	81	16,20	1	5	78	15,60	1	5	81	16,20	1	5	93	18,60
Brno-jih	2	30	576	19,20	2	28	541	19,32	2	26	504	19,38	2	26	494	19,00	2	26	499	19,19
Brno - sever	7	140	2 916	20,83	7	138	2745	19,89	7	134	2615	19,51	7	132	2640	20,00	7	132	2 646	20,05
Brno - střed	11	229	4 791	20,92	11	224	4673	20,92	11	217	4502	20,75	11	212	4378	20,65	11	212	4 425	20,87
Bystrc	3	65	1 597	24,57	3	63	1527	24,24	3	64	1483	23,17	3	65	1439	22,14	3	66	1 467	22,23
Černovice	2	29	622	21,45	2	29	609	21,00	2	28	574	20,50	2	28	551	19,68	2	28	553	19,75
Chrlice	1	18	361	20,06	1	18	356	19,78	1	18	364	20,22	1	18	349	19,39	1	18	342	19,00
Jehnice	1	6	126	21,00	1	7	126	18,00	1	7	133	19,00	1	7	141	20,14	1	6	128	21,33
Jundrov	1	9	157	17,44	1	9	160	17,78	1	10	183	18,30	1	11	199	18,09	1	12	221	18,42
Kohoutovice	2	36	790	21,94	2	35	749	21,40	2	36	691	19,19	2	32	688	21,50	2	33	709	21,48
Komín	1	18	406	22,56	1	17	391	23,00	1	18	409	22,72	1	18	408	22,67	1	20	455	22,75
Královo Pole	5	88	1 944	22,09	5	85	1848	21,74	5	84	1785	21,25	5	83	1754	21,13	5	83	1 728	20,82
Líšeň	4	98	2 171	22,15	4	99	2143	21,65	4	99	2141	21,63	4	89	1833	20,60	4	88	1 842	20,93
Maloměřice	1	12	291	24,25	1	12	272	22,37	1	12	259	21,58	1	11	250	22,73	1	11	265	24,09
Medlánky	1	17	398	23,41	1	17	356	20,94	1	19	379	19,95	1	19	390	20,53	1	20	398	19,90
Nový Lískovec	2	39	829	21,26	2	35	749	21,40	2	33	655	19,85	2	31	601	19,39	2	32	602	18,81
Řečkovice	2	40	937	23,43	2	41	964	23,51	2	43	975	22,67	2	42	955	22,74	2	42	947	22,55
Slatina	2	28	613	21,89	2	29	621	21,41	2	31	629	20,29	2	33	646	19,58	2	33	670	20,30
Starý Lískovec	3	58	1 223	21,09	3	55	1141	20,75	3	54	1098	20,33	3	52	1036	19,92	3	48	988	20,58
Tuřany	1	18	373	20,72	1	18	374	20,78	1	21	450	21,43	1	21	458	21,81	1	21	439	20,90
Vinohrady	1	24	485	20,21	1	20	421	21,05	1	17	354	20,82	1	17	327	19,24	1	17	335	19,71
Žabovřesky	3	65	1 517	23,34	3	62	1447	23,34	3	61	1400	22,95	3	60	1408	23,47	3	60	1 421	23,68
Žebětín	1	5	110	22,00	1	5	113	22,60	1	6	120	20,00	1	7	129	18,43	1	8	150	18,75
Židenice	4	68	1 547	22,75	4	68	1556	22,88	4	68	1491	21,93	4	69	1496	21,68	4	70	1 487	21,24
Brno - magistrát	1	22	357	16,23	1	21	364	17,33	1	22	337	15,32	2	23	489	21,26	2	24	516	21,50
CELKEM	65	1 211	26 213	21,65	65	1183	25 305	21,00	65	1175	24 544	20,89	66	1154	24 111	20,89	66	1 159	24 301	20,97

3. INKLUZIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Inkluzivní vzdělávání lze chápat jako přístup, který předpokládá zařazení všech dětí do běžné školy (tzv. hlavní vzdělávací proud), která je na tento postup patřičně připravena. Ze svého principu nerozděluje děti na ty se speciálními vzdělávacími potřebami a bez nich. Pracuje se samozřejmostí k heterogennímu složení kolektivu a každý jedinec se proto stává objektem individualizovaného přístupu. V jedné třídě se tak spolu vzdělávají děti zdravotně postižené, nadané, děti cizinců, děti jiného etnika či většinové společnosti.

Pro děti a žáky mohou být upraveny vzdělávací programy podle jejich potřeb, školský zákon počítá rovněž s podpůrnými opatřeními ve prospěch těchto dětí a žáků. Zákon 561/2004 Sb. v § 16 stanoví, že dítětem a žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením nebo sociálním znevýhodněním. Speciální vzdělávací potřeby dětí a žáků zjišťuje školské poradenské zařízení. Děti a žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem. Rovněž mají právo na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní a na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění.

Od jednotlivých škol Odbor školství mládeže a tělovýchovy Magistrátu města Brna, jako obecní úřad obce s rozšířenou působností, shromáždil podklady pro finanční zabezpečení vzdělávání integrovaných žáků a diferencovaně je posoudil. Požadované finanční navýšení zahrnul do návrhu rozpisu rozpočtu příslušných škol, který byl předán Odboru školství Krajského úřadu Jihomoravského kraje. Krajský úřad rozhodl o výši přidělených finančních prostředků na základě vyhlášky MŠMT ČR č. 65/2005 Sb., kterou se stanoví členění krajských normativů a metodiky, která z výše citované vyhlášky vychází.

Navýšení rozpočtů škol na individuální integraci bylo určeno na mzdové prostředky pedagogů a dalších pracovníků podílejících se na péči o individuálně integrované děti a žáky, a také na nákup neinvestičních speciálních kompenzačních pomůcek a učebnic, případně na jejich zapůjčení.

Celková situace v oblasti speciální péče poskytované školami

Ukazatel	MŠ	%	ZŠ	%
Celkový počet škol zřizovaných v Brně	134	100,00	66	100,00
Z toho počet škol, které mají třídy pro žáky se zdravotním postižením	15	11,19	8	12,12
Celkové počty dětí a žáků	10 380	100,00	24 301	100,00
z toho děti ve třídách pro žáky se zdravotním postižením	200	1,93	463	1,91
z toho individuálně integrované děti a žáci	47	0,45	593	2,44

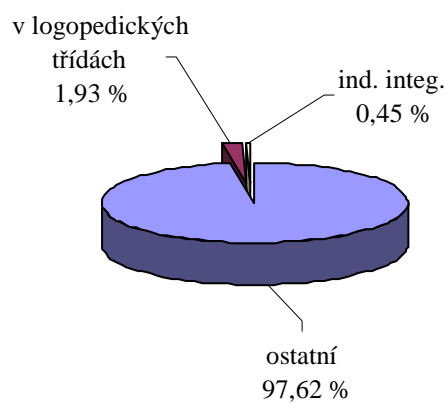
Školy individuálně integrující děti a žáky se zdravotním postižením

Ukazatel	MŠ	%	ZŠ	%
Celkový počet škol zřizovaných v Brně	134	100,00	66	100,00
Z toho počet škol, které vykazaly individuálně integrované děti a žáky	21	15,67	63	95,45

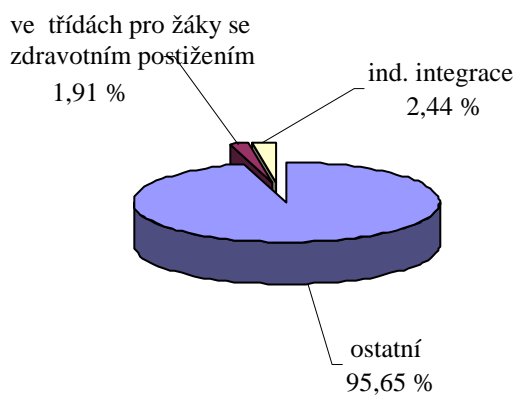
Individuálně integrované děti a žáci

Ukazatel	MŠ	%	ZŠ	%
Celkový počet dětí a žáků	10 380	100,00	24 301	100,00
Z toho počet zdravotně postižených dětí a žáků, které školy vykazaly jako individuálně integrované	47	0,45	593	2,44

Počet dětí se zdravotním postižením v MŠ

Počet žáků se zdravotním postižením v ZŠ

Počty dětí a žáků, na které byly vynaloženy zvýšené finanční prostředky

Ukazatele	MŠ	%	ZŠ	%
Celkové počty individuálně integrovaných dětí a žáků, na které byly vynaloženy finanční prostředky	37	100	545	100
Z toho počty dětí a žáků se VPU	0	0,00	377	69,17
počty dětí a žáků s VPCH	0	0,00	57	10,46
počty dětí a žáků s MP	3	8,11	23	4,22
počty dětí a žáků s SP	0	0,00	5	0,92
počty dětí a žáků s ZP	0	0,00	8	1,47
počty dětí a žáků s VŘ	13	35,14	6	1,10
počty dětí a žáků s TP	3	8,11	22	4,04
počty dětí a žáků s VV	1	2,70	9	1,65
počty dětí a žáků s VP	4	10,81	0	0,00
počty dětí a žáků - autismus	13	35,14	38	6,97

Legenda:

VPU - vývojové poruchy učení

VPCH – vývojové poruchy chování

MP - mentální postižení

SP - sluchové postižení

ZP - zrakové postižení

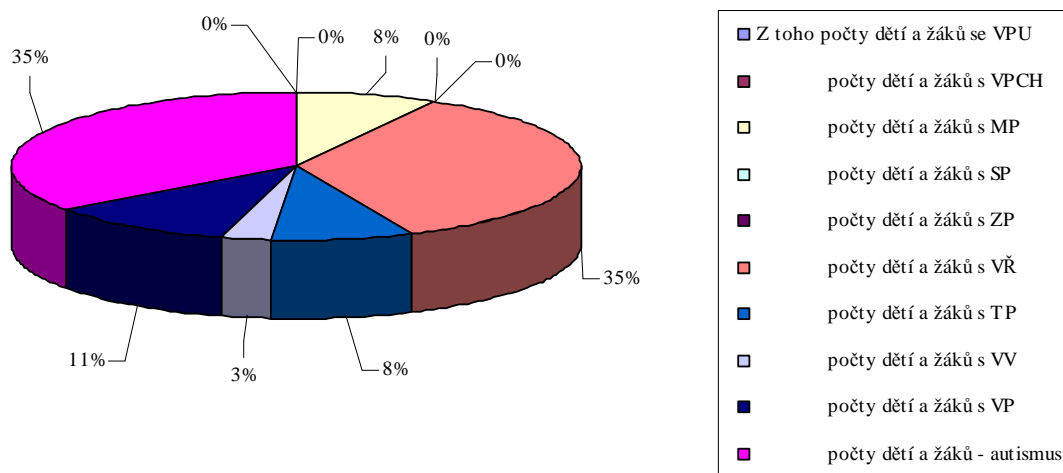
VP – s vývojovou poruchou

TP - tělesně postižení

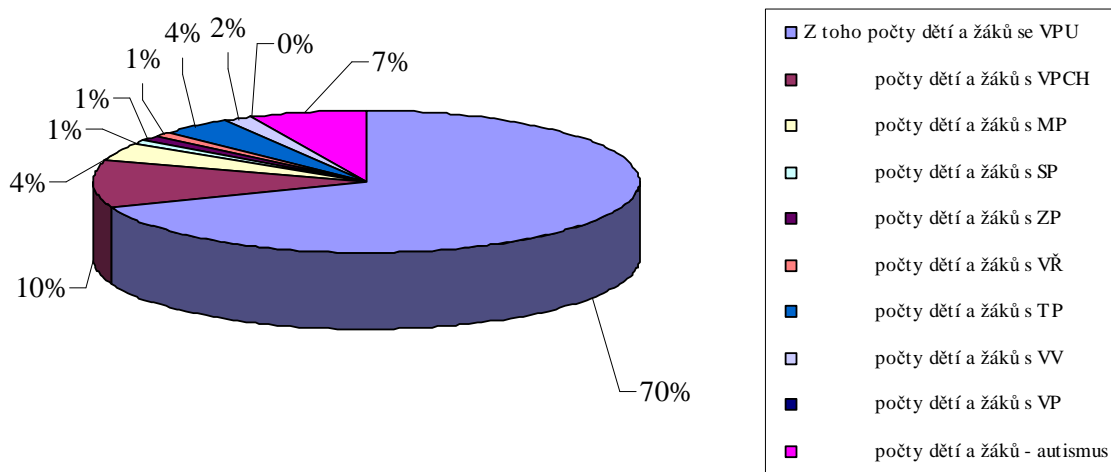
VŘ – vady řeči

VV – souběžné postižení více vadami

Celkové počty individuálně integrovaných dětí mateřských škol, na které byly vynaloženy zvýšené finanční prostředky

**Celkové počty individuálně integrovaných žáků základních škol, na které
byly vynaloženy zvýšené finanční prostředky**

Koordinace logopedické péče ve školním roce 2010/2011

Na základě dokumentu vytvořeného ministerstvem školství v roce 2009 pod názvem Metodické doporučení (č.j. 14 712/2009-61) probíhala v rámci Jihomoravského kraje logopedická koordinační činnost. Zajišťovalo ji speciálně pedagogické centrum, které je součástí ZŠ a MŠ logopedické, Veslařská 234, Brno. Dlouhodobým cílem a záměrem koordinátora je podpora školské logopedie .

Koordinátor prezentoval svoji práci na několika setkáních s řediteli mateřských a základních škol. Ta probíhala na bázi dobrovolnosti a následná spolupráce reflektovala věcné připomínky a dotazy. Na setkáních byla školám nabídnuta možnost dalšího vzdělávání pedagogů participujících škol, a to prostřednictvím kurzu „Logopedická prevence u dětí a žáků v ČR“, který organizuje Asociace logopedů ve školství. Cílená logopedická činnost má pouze preventivní charakter. V souladu s dokumentem MŠMT Metodické doporučení č.j. 14 712/2009-61. Logopedická prevence na mateřských školách a na prvním stupni základních škol má nezastupitelný přínos pro rozvoj komunikačních schopností dětí .

Poradenské služby a vzdělávání klientů s poruchami autistického spektra (PAS) v Jihomoravském kraji

V Brně od 1. 9. 2004 bylo zřízeno samostatné Speciálně pedagogické centrum (SPC) pro děti a žáky s poruchami autistického spektra (PAS), tehdy jako součást Zvláštní školy na Štolcově ulici, dnes SPC při ZŠ, Brno, Štolcova 16. Toto SPC je garantem poradenských služeb nejen pro děti, žáky s PAS, ale i pro školy a školská zařízení, která tyto žáky vzdělávají.

Integrace dětí a žáků s PAS a počty asistentů pedagoga k těmto žákům

Individuální integrace

MŠ	ZŠ I.st.	ZŠ II.st.	Gymn.	ZŠp	ZŠs	SŠ	celkem
19	32	26	2	-	-	8	87

Asistenti pedagoga

MŠ	ZŠ I.st.	ZŠ II.st.	Gymn.	ZŠp	ZŠs	SŠ	celkem
15	27	21	-	-	-	4	67

Od školního roku 2008/2009 se podařilo zřídit 1 speciální třídu při běžné ZŠ, Brno, Horníkova. V této třídě jsou vzděláváni žáci s PAS, pro které zatím není možná integrace do běžného kolektivu, jejich IQ však odpovídá zařazení do běžného typu vzdělávání. Ve třídě je 6 žáků ze 3. – 5. ročníku.

V uplynulém školním roce SPC spolupracovalo se 73 školami (MŠ, ZŠ i SŠ), ve kterých je zařazeno 142 žáků. Spolupráci se školami je hodnocena kladně. Ve většině škol již není integrace žáků s PAS problém. Pro pedagogy SPC uskutečnilo 6 metodických seminářů, které se týkaly sestavení IVP a integrace žáků s PAS.

4.1. Závěr

Inkluzivní vzdělávání je pojem často spojován také se slovem integrace. Význam je ovšem různý a ne vždy jednoznačný. Inkluzivní vzdělávání není něco, co si musí žák zasloužit splněním zadaných požadavků, ale automatické právo. Dítě má právo navštěvovat běžnou základní školu, a to nejlépe od první třídy v místě bydliště. U integrace se jedná o jev opačný. Dítě navštěvuje školu speciální, teprve pokud se odborníkům a rodičům zdá, že by mohlo zvládnout i běžnou základní školu, bývá přesunuto. Na školu, která je inkluzivní, jsou kladeny samozřejmě vyšší nároky spojené s širokou heterogenitou složení jejich žáků. Jedná se především o uzpůsobení prostředí, pomůcek, využívání asistentů či externích odborníků a péči o duševní zdraví všech žáků i učitelů.

Většina brněnských obecních škol a školských zařízení vytvářela, v souladu se záměrem školského zákona, dětem i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami podmínky, které odpovídaly jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, včetně pořízení či bezplatného užívání učebnic, speciálních kompenzačních pomůcek, apod. Tímto školy naplňovaly čl. 23 Úmluvy o právech dítěte, a to právo jedince se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním na zvláštní péči, výchovu a profesní přípravu, aby mohl žít plným a důstojným životem a dosáhnout nejvyššího možného stupně samostatnosti, nejvyššího možného vzdělání a sociálního začlenění. Také hodnocení žáků bylo přizpůsobeno jejich postižení nebo znevýhodnění. Při začleňování těchto dětí a žáků do výchovně vzdělávacího procesu poskytovala běžným školám pomoc síť školských poradenských pracovišť (speciálních pedagogických center, pedagogicko-psychologických poraden a středisek výchovné péče).

Ve školním roce 2010/2011 se početně stabilizoval zájem rodičů o individuální vzdělávání - plnění povinné školní docházky dle § 41 zákona 561/2004 Sb. Ředitelé škol vydali rozhodnutí o povolení individuálního vzdělávání na základě žádostí zákonného

zástupce, písemného doporučení školského poradenského zařízení a za předpokladu, že žádost byla podpořena kladným stanoviskem odpovědného pedagoga školy, který prověřil materiálně technické podmínky a prostředí, ve kterém bude vzdělávání probíhat.

Charakteristickým znakem škol integrující děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami byla otevřenost školního prostředí, informovanost veřejnosti a spolupráce s rodiči. Školy opětovně vznášely připomínky k finančnímu ohodnocení poskytované péče, která se z pohledu škol jeví jako zákonem pouze deklarovaná bez vazby na vyhlášku o krajských normativech č. 492/2005 Sb.

Město Brno podporuje inkluzivní vzdělávání v souladu s koncepčním materiálem „Obecní školství ve městě Brně a směry jeho vývoje do r. 2013“, a to i tím, že posílilo rozpočet čtyř základních škol v lokalitách se sociálním znevýhodněním o částku ve výši 1300 tis. Kč na přímé náklady na vzdělávání z městského rozpočtu.

Individuálně integrované děti v MŠ a ZŠ podle městských částí v letech 2006 - 2011

Městská část	2006/07				2007/08				2008/09				2009/10				2010/11			
	MŠ		ZŠ		MŠ		ZŠ		MŠ		ZŠ		MŠ		ZŠ		MŠ		ZŠ	
	Počet škol	Integr. celkem	Počet škol	Integr. celkem	Počet škol	Integr. celkem	Počet škol	Integr. celkem	Počet škol	Integr. celkem	Počet škol	Integr. celkem	Počet škol	Integr. celkem	Počet škol	Integr. celkem	Počet škol	Integr. celkem	Počet škol	Integr. celkem
Bohunice	1	1	1	8	0	0	2	13	0	0	2	19	1	1	2	29	1	1	2	34
Bosonohy	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	1	1	0	0	1	2
Brno - jih	1	4	2	10	1	3	1	5	0	0	2	8	0	0	2	8	0	0	1	4
Brno - sever	5	11	7	64	1	2	7	53	2	2	5	50	2	2	7	36	2	2	6	38
Brno - střed	0	0	10	122	4	11	10	126	6	15	10	122	5	13	10	119	5	15	10	144
Brno - magistrát	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	2	9	0	0	2	11
Bystřec	2	4	3	27	2	4	3	30	2	4	3	31	2	4	3	32	1	5	3	39
Černovice	0	0	2	20	0	0	2	18	0	0	2	9	0	0	2	10	0	0	2	8
Chrlice	0	0	1	5	0	0	1	9	0	0	1	6	0	0	1	10	0	0	1	9
Jehnice	0	0	1	5	0	0	1	6	0	0	1	8	0	0	1	3	0	0	1	3
Jundrov	0	0	1	2	0	0	1	2	0	0	1	4	0	0	1	4	0	0	1	7
Kohoutovice	0	0	1	22	0	0	1	17	1	1	2	23	1	1	2	14	0	0	2	21
Komín	0	0	1	6	0	0	1	5	0	0	1	6	1	1	1	8	2	6	1	10
Královo Pole	1	2	5	60	1	3	5	43	1	1	5	41	1	1	5	32	0	0	5	32
Líšeň	0	0	4	46	0	0	4	49	0	0	4	38	0	0	4	50	2	3	4	45
Maloměřice	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	2	0	0	1	2	0	0	1	2
Medlánky	0	0	1	3	0	0	1	7	0	0	1	8	0	0	1	7	1	1	1	9
Nový Lískovec	1	1	2	10	1	1	2	12	0	0	2	12	1	1	2	8	1	1	2	13
Řečkovice	1	1	2	27	1	1	2	32	2	2	2	31	2	2	2	34	2	2	2	37
Slatina	1	1	2	10	1	1	2	12	1	2	2	13	1	1	2	16	1	3	2	15
Starý Lískovec	3	4	3	20	3	4	3	21	1	1	3	26	2	2	3	27	0	0	3	39
Tuřany	0	0	1	3	0	0	1	4	0	0	1	7	0	0	1	9	0	0	1	12
Vinohrady	2	2	1	5	2	2	1	2	1	1	1	2	0	0	1	1	0	0	1	1
Žabovřesky	0	0	2	23	0	0	2	22	0	0	3	21	0	0	3	31	1	4	3	26
Žebětín	0	0	1	4	0	0	1	4	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	1	2
Židenice	0	0	3	22	0	0	3	22	1	1	3	21	2	3	3	27	2	4	4	30
Součet	19	32	58	525	17	32	58	515	18	30	60	512	21	32	64	529	21	47	63	593

4. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Školský zákon stanovuje pro školy a školská zařízení povinnost pečovat o rozvoj nadání dětí a žáků, a to rozšířenou výukou některých předmětů nebo skupin předmětů, je zde také zakotvena odlišná úprava organizace vzdělávání ve třídách se sportovním zaměřením. Zákon nově umožnil žákům mimořádně nadaným dosáhnout požadovaného vzdělání v kratší než standardní době, např. vynecháním ročníku, pokud prokázali požadované vědomosti za ročník, který neabsolvovali. Nutnou podmínkou je v takovém případě vyjádření školského poradenského zařízení a registrujícího praktického lékaře. Pokud je žákovi umožněno vynechat některý ročník základní školy, ukončí dříve základní vzdělávání, ale příslušnou část povinné školní docházky plní dále ve střední škole. Několik základních škol v městě Brně na žádost rodičů a doporučení školského poradenského zařízení umožnily mimořádně nadaným dětem zahájit plnění povinné školní docházky před dosažením 6 let věku dítěte. Novela školského zákona platná od 1. 4. 2009 změkčila podmínky pro přijímání pětiletých dětí do prvního ročníku základní školy, čehož využilo 20 rodičů.

Při výběru školy, pro žáky nejen mimořádně nadané, se velmi osvědčil „Katalog mateřských a základních škol“ uveřejněný na webových stránkách města, ze kterého rodiče čerpali informace pro další vzdělávání, rozvoj nadání a talentu svých dětí a „Veletrh základních škol“, který byl určen široké veřejnosti, ale především rodičům předškolních dětí, aby se mohli seznámit s nabídkou školních vzdělávacích programů jednotlivých brněnských státních, církevních i soukromých základních škol.

Základní školy z rozšířenou výukou cizích jazyků:

Antonínská 3, Bakalovo nábřeží 8, Bednářova 28, Bosonožská 9, Botanická 70, Čejkovická 10, Gajdošova 3, Holzova 1, Horníková 1, Hroznová 1, Husova 17, Chalabalova 2, Jana Babáka 1, Jana Broskvy 3, Janouškova 2, Jihomoravské nám. 2, Kamínky 5, Kotlářská 4, Křivánkovo nám. 11, Labská 27, nám. Republiky 10, Novoměstská 21, Pastviny 70, Plovdivská 8, Slovanské nám. 2, Svážná 9, Zemědělská 29

Základní školy s rozšířenou výukou hudební výchovy:

Jana Babáka 1, Jana Broskvy 3, Kotlářská 4, Krásného 24

Základní školy s rozšířenou výukou matematiky:

Kotlářská 4, Křídlovická 30b, Kuldova 38, Mutěnická 23, Sirotkova 36

Základní školy s rozšířenou výukou informatiky

Bosonožská 9, Herčíkova 19, Jana Broskvy 3, Jihomoravské nám. 2, Křídlovická 30b, Kuldova 38, Mutěnická 23, nám. Republiky 10, Novolíšeňská 10, Pastviny 70, Sirotkova 36

Základní školy s rozšířenou výukou přírodovědných předmětů:

Křídlovická 30b, Mutěnická 23

Základní škola s rozšířenou výukou výtvarné výchovy:

Kotlářská 4

Základní školy s rozšířenou výukou tělesné výchovy a sportu:

Botanická 70, Herčíkova 19, Holzova 1, Horácké náměstí 13, Janouškova 2, Jihomoravské nám. 2, Kotlářská 4, Labská 27, Laštůvkova 77, Měšťanská 21, Milénova 14, Novolíšeňská 10, Pastviny 70, Slovanské nám. 2, Staňkova 14, Svážná 9, Úvoz 55, Vedlejší 10, Vejrostova 1.

5. VZDĚLÁVÁNÍ CIZINCŮ

Školský zákon stanovuje podmínky, za nichž je poskytováno vzdělání a školské služby osobám, které nejsou občany České republiky.

Stanovení podmínek vzdělávání cizinců vychází z principu, že hlavní nabídka vzdělávání, tedy vzdělávání základní, střední a vyšší odborné, je poskytováno všem cizincům, kteří pobývají na území České republiky. Zásadní změny v této oblasti přinesla také novela školského zákona č. 343/2007 Sb., kterou se přístup cizinců ke vzdělávání a školským službám změnil. Novelou bylo naplněno právo dítěte na bezplatné základní vzdělávání deklarované Úmluvou o právech dítěte bez ohledu na to, zda na našem území pobývá oprávněně či neoprávněně. Byl zajištěn rovný přístup žákům plnicím povinnou školní docházkou v základních školách, nižších stupních gymnázií a odpovídajících ročnících konzervatoře jak k základnímu vzdělávání, tak ke školnímu stravování a školským službám. Tento rovný přístup zaručuje všem dětem bez ohledu na to, z jaké země pocházejí, a to i v případech, kdy nebyla prokázána legalita pobytu dětí na našem území. Finanční prostředky byly přidělovány z úrovně MŠMT na všechny žáky, včetně cizinců. Základní školy při přijímání dětí cizinců již nemají právo posuzovat oprávněnost jejich pobytu na území České republiky. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ve spolupráci s NÚV zpracovalo Metodické doporučení ředitelům škol k výuce žáků–cizinců (č.j.: 25 120/2011-27), které má za cíl podpořit metodiku práce s žáky–cizinci zařazovanými do hlavního vzdělávacího proudu s malou znalostí nebo bez znalosti českého jazyka.

K předškolnímu, základnímu uměleckému, jazykovému a zájmovému vzdělávání a školským službám mají cizinci, kteří nejsou občany EU nebo jejich rodinnými příslušníky, zajištěn přístup za stejných podmínek jako státní občané ČR za podmínky, že na našem území mají oprávnění k pobytu nad 90 dnů. To znamená, že výše úplaty za vzdělávání a školské služby je stanovena ve stejné výši jako pro občany ČR. Při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání se jich rovněž týká přednostní právo na přijetí dětí v posledním roce před zahájením plnění povinné školní docházky.

Začleňování dětí do škol v níž plní povinnou školní docházkou vychází z ustanovení směrnice EU č. 77/486/EEC týkající se vzdělávání dětí migrujících pracovníků a konkretizuje ji do našich podmínek. Zároveň se v souladu s touto směrnicí stanoví, že pro děti je zajištěna bezplatná příprava českého jazyka, která jim umožní začlenit se do vzdělávání v základní škole. V městě Brně je jazyková příprava uskutečňována v Základní škole Brno, Staňkova 14 a financování je zabezpečeno z úrovně Krajského úřadu Jihomoravského kraje.

Od 1. 9. 2009 vykonává v městě Brně činnost mezinárodní školy International School Of Brno o.p.s., a to v prostorách Evropské základní školy a mateřské školy na adrese Čejkovická 10. Součástí této mezinárodní školy se stala i mateřská škola, která byla původně součástí Evropské základní školy.

International School of Brno o.p.s. (zkráceně ISOB o.p.s.) obdržela od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky povolení k plnění povinné školní docházky v souladu s § 38 odst. 1 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon v platném znění, na území České republiky ve škole nezapsané do školského rejstříku a vykonávané School of Brno, o.p.s., Čejkovická 10 IČ: 28296087, a to na dobu od 1. září 2009 do 31. srpna 2014.

Cizinci podle režimu pobytu podle stavu k 30. 9. 2010

Základní škola		
Počet žáků celkem	z toho	
	s trvalým pobytem ¹⁾	azylanti ²⁾
24 212	541	37
Mateřská škola		
Počet dětí celkem	z toho	
	s trvalým pobytem ¹⁾	azylanti ²⁾
10 380	123	2

¹⁾ Cizinci s povolením k trvalému pobytu na území ČR (podle hlavy IV a IVa zákona č.326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů

²⁾ Azylanti, osoby požívající doplňkové ochrany a žadatelé o udělení mezinárodní ochrany (podle zákona č.325/1999 Sb.,

6. PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ NA ŠKOLÁCH

6.1. Poradenské centrum při PPP Brno, Zachova 1

Na všech základních školách je zavedena funkce školního metodika prevence sociálně patologických jevů. Každá škola má také zpracovaný minimální preventivní program s ohledem na specifické podmínky svého zařízení. Převážná část škol zpracovává závěrečnou hodnotící zprávu o realizaci preventivních programů. Na základě této evaluace lze konstatovat:

- Základní oblasti preventivních aktivit směřují vždy do několika stěžejních oblastí:
  - k učitelskému sboru
  - k samotným žákům
  - k rodičovské a jiné občanské veřejnosti
- Daří se zavádět jednotlivá témata sociálních patologických jevů do výchovně vzdělávacího procesu. Kvalita je ale rozdílná.
- Školy spolupracují s odbornými zařízeními v regionu města Brna. Nejčastěji:
  - s preventivními programy PPP Zachova 1, odloučené pracoviště Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti Sládkova, intenzivní nabídka v rámci projektu EU VYNSPI k Specializačnímu studiu pro školní metodiky prevence, krátkodobé kurzy a semináře pro pedagogy
  - s Policií ČR
  - s Modrou linkou (CVC Lužánky)
  - s Ústavem preventivního lékařství MU Brno - projekt „Normální je nekouřit“
  - s nadací Podané ruce
  - s Městskou policií Brno, oddělení prevence
  - se Státním zdravotním ústavem
  - s Odborem sociální péče o děti a mládež

Nejčastěji vykazované problémy na školách jsou:

- záškoláctví
- podezření na šikanu (vykazováno téměř na každé škole v rámci nezdravých vztahů ve školních kolektivech)
- experimentování s návykovými látkami (nejčastěji kouření marihuany, pití alkoholu a výjimečně zneužívání toluenu, pervitinu)
- drobná dětská kriminalita
- vandalismus
- hrubé vyjadřování - vulgarismus u dětí
- sociální klima ve třídách a škole jako takové

Z hodnocení podmínek pro činnost školních metodiků prevence vyplývá:

- nedostatek času pro výkon této funkce (nemají žádnou úlevu v rozsahu přímé vyučovací povinnosti)
- malá provázanost mezi metodikem prevence ostatními pedagogy a někdy i vedením školy

- bezradnost v komunikaci a práci s rodičovskou veřejností:
  - a) nedostatek propagačních materiálů
  - b) subjektivně vnímané „nízké“ ohodnocení činnosti školního metodika prevence

Kladné výstupy:

- na školách se jednotlivé problémy netají, je snaha o jejich řešení ve spolupráci s okresním metodikem prevence a odbornými institucemi
- je zájem o účast na odborných seminářích v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (nejen u školních metodiků prevence)
- vyšší počet škol se zajímá a podává projekty do vypsání grantů MŠMT a JmK
- dobrá informovanost žáků a rodičů o struktuře odborných zařízení poskytujících pomoc v jednotlivých oblastech rizikových forem chování
- zvyšuje se nabídka volnočasových aktivit
- velmi obtížně ale přesto se pomalu zavádí a přenáší odpovědnost za práci v dané problematice na třídního učitele v rámci „Strategie prevence rizikových projevů chování“

Práce okresního metodika prevence a týmu pracovníků Poradenského centra je pravidelně supervidována PhDr. Jiřím Brožou. Celý tým se pravidelně vzdělává v problematice různých rizikových projevů chování a v odborných výcvicích. Okresní metodik prevence reprezentuje město Brno v celostátních projektech pod RVKPP, jako člen pracovní skupiny – protidrogové komise MMB a podílí se na zpracování koncepcí strategií a evaluací procesu v této problematice. Rovněž aktivně reprezentuje PPP Brno a region na celostátních odborných konferencích i publikační činností v problematice prevence rizikového chování dětí a mládeže.

6. 2. Městská policie Brno - Odbor prevence

Odbor prevence Městské policie Brno je výkonný a metodický organizační celek s celoměstskou působností, který plní úkoly při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. Přispívá k ochraně bezpečnosti osob a majetku, podílí se na prevenci kriminality v obci v souladu se zák. 553/1991 Sb., o obecní policii, v platném znění, a to zejména přípravou a realizací projektů prevence kriminality, dopravní nehodovosti a sociálně patologických jevů.

Vnitřně je Odbor prevence členěn do dvou oddělení:

- Oddělení prevence a poradenství
- Oddělení dopravní výchovy

Nabídka výukových programů – školní rok 2010/2011

1. Oddělení prevence a poradenství

• Program cílené prevence na základních školách (PCP)

Projekt je koncipován pro žáky základních škol. Realizace byla započata ve školním roce 2008/2009 jako spouštěcí projekt na 35 základních školách. Jedná se o cílenou, systematickou a soustavnou koncepci, která plně respektuje věkové zvláštnosti žáků. Metodika jednotlivých cvičení aplikovaných v rámci PCP preferuje interaktivní formy

práce s dětmi. Témata odpovídají problematice, která je pro posluchače v daném věku aktuální a kopírují rizika, jež jsou v jednotlivých kategoriích charakteristická. Zvolená forma spolupráce umožňuje členům týmu PCP (strážníci Odboru prevence) dlouhodobou spolupráci v průběhu celého školního roku a zajištění návaznosti v následujících letech. Program je průběžně doplňován o nová aktuální témata s přihlédnutím k problémům vyskytujících se ve společnosti (např. šikana, kyberšikana, apod.)

- **Dalmatin**

Ve školním roce 2007/2008 začal Odbor prevence MP Brno realizovat projekt „**Dalmatin**“. Tento vychází z faktu, že jedním z dlouhodobých celospolečenských problémů je výrazný podíl dětí na trestné a přestupkové činnosti. Cílovou skupinou jsou děti ze sociálně znevýhodněných a společensky nepřizpůsobených skupin obyvatel města Brna, zejména pak děti z řad romské etnické menšiny. Projekt je zaměřený na děti ve věkovém rozmezí od jedenácti do třinácti let na území Statutárního města Brna, se zvláštním zřetelem na městské části Brno – střed a Brno – sever.

Hlavním cílem projektu je inspirace a motivace dětí ke smysluplnému trávení volného času, získání a rozvoj základních komunikačních schopností a dovedností, případně i základních společenských pravidel.

Partnery projektu jsou učitelé, výchovní poradci, školní metodici prevence a psychologové z oslovených základních škol. Celkově se projektu aktivně účastnilo 260 žáků.

- **Kamarád**

Strážníci Odboru prevence MP Brno nabízejí mateřským školám a 1. až 3. ročníkům základních škol, i školám speciálním, výukové lekce zaměřené na problematiku bezpečného kontaktu se psy. Vyškolený psovod spolu se speciálně připraveným a přezkoušeným psem se zaměřují na osvojení základních vědomostí a dovedností dětí ve vztahu ke psům, které jim pomohou v porozumění chování zvířat a ve zvýšení vlastního bezpečí. Celkově se projektu aktivně účastnilo 590 dětí.

- **Empík naděluje**

Celoměstská soutěž pořádaná Městskou policií Brno, ve spolupráci s VELETRHY BRNO a pod patronátem primátora města Brna. Soutěž je zaměřena na výtvarné, literární a umělecké dovednosti žáků ZŠ. Téma soutěže "JAK TO VIDÍM JÁ"- Co se mi líbí nebo nelíbí v našem městě v oblasti: 1. veřejného pořádku, 2. bezpečnosti silničního provozu, 3. stavu dětských a sportovních hřišť apod. Dále „Jak si představuji nové uniformy složek IZS“ a „Náš strážník, který dohlíží na naši bezpečnost před školou“. Vyhlášení výsledků 10. ročníku soutěže Empík naděluje proběhlo dne 10.12. 2010 na brněnském výstavišti v pavilonu F. Do soutěže bylo zasláno celkem 335 výtvarných, literárních a fotografických děl, z 32 mateřských, základních a speciálních škol.

- **Empík hledá Foxíka**

Jedná se o celoměstskou soutěž pro děti z MŠ a 1. stupně ZŠ. Soutěž byla organizována ve spolupráci s firmou Nekupto s.r.o., Střediskem volného času Brno - Lužánky, Moravským zemským muzeem - Anthropos, Dětským muzeem, Univerzitou obrany, Veřejnou zelení města a ZOO města Brna. Mimo plnění dovednostních úkolů je soutěž také orientována na jednoduché otázky z oboru prevence kriminality ("někdo je za dveřmi" atd.) a bezpečnému chování v silničním provozu ("dopravní značky" atd.). IX. ročník soutěže proběhl 26. 5. 2011, a to v prostorách parku "Lužánky" za účasti cca 900 dětí z mateřských a základních škol města Brna.

- **Železný Empík**

Jedná se o branný závod pro žáky brněnských základních škol. Soutěž je rozdělena do tří věkových kategorií, a to: pro žáky 4. a 5. tříd, 6. a 7. tříd, 8. a 9. tříd. Desátý ročník se konal v areálu SKP Kometa a jeho okolí. Vytrvalostní závod tvoří běh na čas, kvíz ze zdravotní výchovy, předvedení transportu zraněného, hod na cíl, střelba ze vzduchovky, ale i netradiční disciplíny jako přesun na raftu s pomocí nataženého lana či transfer za pomoci kladky na laně přes řeku Svratku. 10. ročníku se celkem zúčastnilo 18 základních škol a cca 260 dětí z toho 105 závodníků.

2. Oddělení dopravní výchovy

se svými výukovými programy významnou měrou podílí na zvyšování bezpečnosti dětí v silničním provozu.

- **Koblížek**

Je projekt určený pro děti v mateřských školách. Jeho učebním cílem je prostřednictvím známého pohádkového příběhu a formou originálních říkadél, seznámit děti předškolního věku s pravidly pohybu na pozemních komunikacích, s důrazem na zásady bezpečné chůze, přecházení vozovky apod.

- **"Nevidím"**

Projekt je zaměřen na žáky 3. - 9. tříd základních škol. Jeho cílem je zvýšit vnímavost a citlivost dětí a mládeže k potřebám především zrakově postižených osob v oblasti bezpečnosti silničního provozu.

- **Malý cyklista**

Cílovou skupinou tohoto projektu jsou žáci 3. tříd ZŠ. Prostřednictvím interaktivních pomůcek a cvičení se v rámci řízených besed na školách u dětí prohlubuje právní vědomí v oblasti silničního provozu se zaměřením na bezpečný pohyb chodců a cyklistů (zásady přecházení vozovky, povinná a doporučená výbava jízdního kola, význam cyklistické ochranné přilby, znalost dopravních značek, řešení křižovatek apod.) Tento projekt může být chápán, jako příprava na celoměstskou celoroční soutěž „Empík cyklista“, pro budoucí žáky čtvrtých tříd

- **Empík cyklista**

Celoroční, celoměstská, dopravní soutěž pro žáky 4. tříd ZŠ. Cílem tohoto projektu je připravit děti starší deseti let na novou roli – řidiče nemotorového vozidla. Soutěž je složena ze dvou částí, teoretické a praktické.

Teoretická část probíhá interaktivní formou v měsících listopad – březen v rámci řízených besed s dětmi na školách.

Praktická část je realizována v měsících září – říjen, duben – květen. Cílem této části soutěže je osvojení a prohloubení znalostí jízdy na pozemní komunikaci při jízdě v simulovaném silničním provozu na dětském dopravním hřišti při ZŠ Horácké nám.13a, Brno.

Žáci, kteří splní podmínky soutěže, získají na konci školního roku „Průkaz cyklisty“, který vydává Městská policie Brno společně s Ministerstvem dopravy ČR. Nejlepší školy a třídy jsou odměněny poháry.

Z celkového 1400 dětí ze 33 základních škol získalo „Průkaz cyklisty“ 532 žáků.

7. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE S PARTNERSKÝMI ŠKOLAMI

7. 1. Skupina škol partnerství měst Brno-Stuttgart

Spolupráce škol zapojených do projektu Sdružení na podporu partnerství Brno-Stuttgart se rozvíjela na bilaterální i na multilaterální bázi. Na podzim roku 2010 se v Brně, na Gymnáziu Křenová konala konference na téma „Spolupráce různých typů škol s rodičovskou veřejností“. Akce se uskutečnila ve dnech 29. 9. – 3. 10. 2010 a byla určena především rodičům ze Stuttgartu a českým rodičům ze škol participujících na spolupráci Brno -Stuttgart Delegace stuttgartských rodičů rovněž navštívila v průběhu třech dnů všechny typy škol - MŠ Pod Špilberkem, ZŠ – Jasanová, Speciální školu na Veslařské a Střední polytechnickou školu na Jílové .

Další aktivity

- odborný workshop Sdružení na podporu partnerství Brno-Stuttgart v oblasti školství na téma Orientace na povolání v různých typech škol (říjen)
- pokračující spolupráce (výměna) Vyšší odborné školy zdravotnické Brno a Bürgerhospital – Gesundheits- und Krankenpflegeschule Stuttgart v Brně (květen v Brně)
- pokračující spolupráce (výměna) Evangelické akademie Brno a Evangelische Fachschule für Sozialpädagogik Stuttgart (říjen v Brně, prosinec ve Stuttgartu)
- další bilaterální partnerství škol v rámci spolků
- účast brněnských studentů na 57. ročníku Mezinárodního letního jazykového kurzu pořádaného Univerzitou Stuttgart (srpen).

Od podzim 2010 byla připravována Valná hromada sdružení Partnerství Brno-Stuttgart , ale vzhledem k indispozici předsedkyně Sdružení se Valná hromada uskutečnila až v následujícím roce. Předsedkyně Sdružení se v měsíci červenci zúčastnila, na pozvání partnerského německého Spolku, jejich zasedání ve Stuttgartu. Součástí setkání byly návštěvy třech škol, kde se snažila získat nové zájemce o navázání partnerství, což se podařilo.

Individuální i společné projekty škol uskutečněné ve školním roce 2010/2011 byly statutárním městem Brnem vnímány velmi pozitivně a byly podpořeny i finančně. Jednalo se především o aktivity jako jsou partnerská setkání žáků nad společnými projekty, výjezd žákovských sportovních klubů, uskutečnění společné školy v přírodě a další .

7. 2. Aktivity Asociace českých daltonských škol

Současný vývoj Daltonského vyučování lze charakterizovat jako sebereflexi, sebeevaluaci a další snahu o kvalitativní kroky.

Ředitelé brněnských Daltonských škol jsou často v kontaktu a koordinují své aktivity. Asociace českých daltonských škol ve spolupráci s Odborem školství MMB a ČŠI vypracovala metodiku hodnocení současných daltonských škol. Tato metodika poskytuje možnost, že po splnění poměrně náročných kritérií škola obdrží od Asociace certifikát „Česká daltonská škola“.

Platnost certifikátu je omezena a škola musí dále aktivně pracovat na svém růstu. Proto také Asociace prostřednictvím svých metodiků bude nadále navštěvuje školy

certifikované, ale pomáhá i školám dalším, pokud o tuto pomoc požádají. (Certifikát obdrželo asi 10 škol. Tyto školy mohou na svých www stránkách propagovat svou certifikaci, ostatní školy nebude Asociace uvádět v oficiálním seznamu daltonských škol. Také ČŠI bude pravidelně informována, které školy mají tuto certifikaci).

Asociace ve spolupráci s Odborem školství, mládeže a tělovýchovy MMB a Odborem zahraničních vztahů MMB organizuje jednu mezinárodní konferenci. Na této konferenci, konané tradičně na ZŠ Husova, se pravidelně zúčastňují zástupci škol z partnerských měst. V květnu 2011 se konala 15. mezinárodní konference za účasti 150 pedagogů ze 6 zemí.

Asociace podporuje kontakty se všemi partnerskými městy města Brna. Nadále vydává svou ročenku a další metodický materiál. Přeložila 4 daltonské učebnice. Brněnské daltonské školy si získaly respekt i v zahraničí.

Spolupráce s městy Utrecht a Leeds se nyní rozvíjí novou formou. Některé školy (například ZŠ Chalabalova a ZŠ Husova), za podpory Odboru školství Magistrátu města Brna, uskutečnily výměny mladších žáků. Odezva u rodičů a žáků byla velmi pozitivní.

7. 3. SOCRATES

Pro zprostředkování spolupráce mezi evropskými školami, studenty, vzdělávacími zařízeními a jinými subjekty zapojenými do vzdělávacího procesu byl založen vzdělávací program SOKRATES. V městě Brně jsou do tohoto programu zapojeny základní školy Bakalovo nám., Hroznová, Kotlářská, Pavlovská a Řehořova.

Součástí programu SOCRATES je podprogram COMENIUS, který je zaměřen na vzdělávání dětí, žáků a studentů od předškolního věku až po vyšší odborné školy a zahrnuje také pedagogické pracovníky těchto škol.

Počátkem roku 2011 byl zahájen projekt, jehož cílem bylo zlepšit přístup ke vzdělání a k integraci mladých Rómů do školních kolektivů, zvýšit jejich sebeuvědomění a úspěšnost ve škole, řešit stereotypy a zlomit předsudky a snížit negativní dopady na životní šance. Do projektu se zapojily Základní škola a MŠ Brno, nám. 28. října a Základní škola MŠ Brno, Merhautova.

Projekt byl uskutečněn ve spolupráci s městem Leeds, neboť společně s městem Brnem čelí problémům s integrací těchto komunit do společnosti a v současné době žije v Leedsu početná komunita Rómů z ČR.

8. AKTIVITY S CELOMĚSTSKOU PŮSOBNOSTÍ

8.1. Mateřinka Brno 2011

V březnu 2011 se Občanskému sdružení Brněnský dráček po dvouleté odmlce podařilo opět zorganizovat v pořadí již 11. oblastní kolo celostátní přehlídky mateřských škol Mateřinka Brno 2011, kterého se zúčastnilo téměř 200 dětí z mateřských škol. Obsah této přehlídky, která se uskutečnila v sále Sokolu Brno I. na Kounicově ulici, tvořila taneční, dramatická, sportovní i hudební vystoupení. Všichni zúčastnění mohli ocenit krásu, rozmanitost, ale i náročnost práce s dětmi předškolního věku v mateřských školách. Součástí Mateřinky Brno 2011 byla i vernisáž, na níž výtvarné práce dětí prezentovala mateřská škola Řezáčova 4 a Záhumenice 1. Akce se uskutečnila za finanční podpory Statutárního města Brna, Městské části Brno-střed a o.p.s. Světýlko.

8.2. Nemocnice zvířátek

Jedná se o preventivní projekt zaměřený na dětské úrazy. V letošním roce se uskutečnil již 3. ročník této akce, a to v sále B. Bakaly na Žerotínově nám. od 11. do 15. 4. 2011. Organizaci celé akce zajišťovala Mateřská škola, Brno, Jihomoravské nám. 5, Vyšší odborná zdravotní škola Brno, Žerotínovo nám 6, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Magistrátu města Brna za. příspěvní Fakultní nemocnice U sv. Anny, Brno

Odborným garantem celého projektu byla Vyšší odborná zdravotní škola Brno, Žerotínovo nám 6 a Integrovaný záchranný sbor JMK.

V rámci výchovně vzdělávací práce jednotlivých mateřských škol děti navštívily improvizovanou „nemocnici“ a v roli rodičů vlastních „nemocných a zraněných“ plyšových zvířátek se zúčastnily jejich ošetřování. Od lékařů (studentů VOŠ) si potom vyslechly, co je pro jejich „děti“ nebezpečné a jak je mají chránit před dalším úrazem. Nemocnice zvířátek v sobě zahrnovala ambulance různých zaměření (ORL, interna apod.), čekárny, ale i centrální příjem, lékárnu a rentgen. Děti po celou dobu pobytu v nemocnici provázely sestřičky a lékaři (studentky a studenti Vyšší odborné zdravotní školy Brno, Žerotínovo nám 6) a pomáhali jim překonat ostych v nové situaci. K dispozici byl dětem i sanitní vůz, který si mohly prohlédnout a zároveň záchranář z Integrovaného záchranného sboru JMK zodpovídal jejich dotazy. V rámci celého projektu proběhla rovněž výtvarná soutěž.

Projekt „Nemocnice zvířátek“ chtěl děti hravou formou upozornit především na to, jak důležité je chránit své bezpečí a zdraví, předcházet zbytečným úrazům. Druhým, obecnějším smyslem projektu bylo seznámit děti s místy lékařského ošetření a jednotlivými druhy vyšetření, a tím minimalizovat jejich obavy z neznámého prostředí při vlastních návštěvách zdravotnických zařízení.

8.3. Veletrh základních škol

Již potřetí byl ve spolupráci se Střediskem volného času v Lužánkách pořádán Veletrh základních škol, který se uskutečnil v termínu od 24. do 25. listopadu 2011. Jednotlivé státní, církevní i soukromé základní školy měly možnost seznámit rodiče budoucích prvňáčků, ale rovněž širokou veřejnost s nabídkou svých školních vzdělávacích programů.

Pro uskutečnění akce byly k dispozici dva sály, na nichž rozprostřelo svoje prezentační stánky 41 základních škol.

9. PROJEKTY OBECNÍCH MATEŘSKÝCH A ZÁKLADNÍCH ŠKOL REALIZOVANÉ S FINANČNÍ PODPOROU MĚSTA

9.1. Projekt "Výuka angličtiny na vybraných školách ve městě Brně"

Projekt byl zahájen v roce 2006 a probíhá v deseti mateřských školách a v deseti základních školách (v 1. a 2. třídě). Do podvědomí dostal veřejnou prezentací a kladným hodnocením Českou školní inspekcí. Projekt měl ve vybraných školách pozitivní dopad. Většina jak základních, tak mateřských škol zajistila kvalitní úroveň a optimální podmínky výuky. Průběh a výsledky vzdělávání byly v rámci projektu a sledované výuky hodnoceny v rozmezí hodnotící škály ČŠI jako příklad dobré praxe a standardní úrovně v ostatních školách. Riziko nízké kvality nebylo zjištěno v žádné z vybraných škol.

Projekt výrazně podporuje rozvoj osobnosti dětí a žáků ve vzdělávací oblasti jazyk a jazyková komunikace (anglický jazyk) a rovněž pozitivně zasahuje do života a rozvoje škol. Rodiče a zákonní zástupci dětí a žáků byli s výukou angličtiny nad běžný a povinný rámec spokojeni a školy s takovou nabídkou vyhledávají, což se potvrdilo na Veletrhu základních škol.

Pilotní projekt "Výuka angličtiny na vybraných školách ve městě Brně" respektuje věkové zvláštnosti dětí a žáků a zákonné normy vztahující se ke vzdělávání. Dle analýzy ČŠI prostředky města, vložené do projektu, byly školami efektivně využity a projekt výuky angličtiny plní svůj účel. Na základě této skutečnosti představitelé města Brna souhlasili s pokračováním a rozšířením projektu.

9.2. Projekt „Sít' brněnských otevřených škol“

Projekt naplňuje podporu města při vzniku otevřené školy – centra vzdělanosti, deklarovanou v dokumentu "Obecní školství ve městě Brně a směry jeho vývoje do roku 2013". Otevřená škola zavádí novou organizační formu práce školy, která si klade za cíl rozvíjet vlastní nabídku služeb zejména v oblasti celoživotního učení. Škola tím zefektivňuje své klasické vzdělávací působení, a stává se iniciátorem rozvojových vizí v oblasti celoživotního učení, zájmového vzdělávání, výchovy a volnočasových aktivit, sociálního klimatu školy, ale i řešení problémů místní obce a veřejnosti.

Projekt pomáhá vytvořit stabilní podmínky pro dlouhodobý rozvoj brněnského školství a naplnění fungování školy jako centra vzdělanosti v dané lokalitě. Zvětšuje se také informační prostor pro výměnu zkušeností a dobrých praxí v oblasti otevřených škol a napomáhá školám získat větší společenskou prestiž a podporu .

Svůj zájem zapojit se do Sítě brněnských otevřených škol deklarovalo v memorandu 16 základních škol, které si vzájemně ujednaly a dohodly aktivity, které tím považují za svůj závazek. Jednou z významných společných aktivit škol bylo Celoměstské kolo v deskových hrách, které se uskutečnilo v prostorách Společenského centra Městské části Brno- střed. V prosinci 2010 prezentovalo svoji činnost toto sdružení na veřejném setkání se zástupci města v prostorách Nové radnice.

Sít' brněnských otevřených škol tvoří:

ZŠ Brno, Antonínská 3, ZŠ a MŠ Brno, Bosonožské nám. 44, ZŠ Brno, Gajdošova 3, ZŠ Brno, Horácké nám 13, ZŠ a MŠ Brno, Horníkova 1, ZŠ a MŠ Brno, Jihomoravské nám. 2, ZŠ a MŠ Kotlářská 4, ZŠ a MŠ Křennová 21, ZŠ a MŠ Merhautova 37, ZŠ a MŠ nám. 28. října 22, ZŠ a MŠ Brno, Pastviny 70, ZŠ Brno, Pavlovská 16, WZŠ a MŠ Brno, Plovdivská 8, ZŠ a MŠ Pramínek Brno, Heyrovského 13 o.p.s., ZŠ Brno, Vedlejší 10, Masarykova ZŠ a MŠ Brno, Zemědělská 29.

9.3. Projekt „ŠIK – Školní informační kanál“

Školní informační kanál je projektem, jenž má mladé generaci ve školách zabezpečit neustálý přísun kvalitních a žádaných informací, a to prostřednictvím velkoplošných obrazovek, instalovaných do vybraných základních škol. Je zaměřen na vzdělávání dětí i učitelů, prevenci kriminality a sociálně patologických jevů a výchovu k volbě povolání.

Cílem projektu je budování interaktivity, neustálý přísun kvalitních informací, zvyšování profesionality jednotlivých školských zařízení, naplňování potřeb dnešní moderní mládeže i jejich rodičů a pomoci dětem získat pocit odpovědnosti za své jednání a nebýt lhostejný ke svému okolí.

Do projektu ŠIK je ve městě Brně zapojeno 20 základních škol.

10. ŠKOLNÍ JÍDELNY

10.1. Stručný popis celkové situace

Typ jídelny	Počet ŠJ	Počet strávníků			
		strávníci děti/žáci	školští pracovníci	ostatní*	celkem
MŠ – ŠJ s vlastní kuchyní	76	6 529	945	72	7 546
MŠ – s výdejnou stravou	47	2 607	283		2 890
MŠ ŠJ – samostatně stojící	1	130	22	32	184
ZŠ – ŠJ s vlastní kuchyní	38	11 812	1 612	1 427	14 851
ZŠ – s výdejnou stravou	32	5 176	586	76	5 838
ŠJ – samostatně stojící	13	5 160	738	1 601	7 499
SŠ – DM Juventus	1	42			42
Celkem	208	31 456	4 186	3 208	38 850

Ostatní* = důchodci (v rámci soc. programu), školští důchodci, zaměstnanci ÚMČ, firmy, individuální strávníci apod.

V počtu strávníků uvedených v tabulce **jsou zahrnuti** i studenti SŠ, SOU, VOŠ apod., kteří se stravují přímo v **jídelnách** základních škol.

Studentů SŠ, SOU, VOŠ apod. se ve školních jídelnách ZŠ stravuje **759** a rozvoz stravy ze ŠJ při ZŠ je zajišťován pro **1492** těchto strávníků.

Školní jídelny při mateřských a základních školách stravují v souhrnu **40 342** strávníků.

10.2. Změny zařazení v rejstříku škol a školských zařízení

Ke změnám v počtu stravovacích zařízení oproti loňskému školnímu roku došlo u :

1. ŠJ s vlastní kuchyní

- přesunuta ŠJ při MŠ Jihomoravské nám.5, změněna na výdejnu
- v letošním roce nejsou v celkovém počtu zahrnuty MŠ s vlastní kuchyní, které jsou součástí ZŠ (Konopiska 6, Loosova 11, Nejedlého 13, Šromova 55)

2. MŠ – s výdejnou stravou

- v letošním roce nejsou v celkovém počtu zahrnuty výdejny MŠ, které jsou součástí ZŠ
- (Jánská 22, Křídlovická 30b, Libušina tř. 15, Mlýnská 27, Síčka 1a, Staňkova 14, Stará 13/15, Vranovská 17)
- nově byly zařazeny 4 výdejny (Běloruská 4a, Bratří Pelíšků 7, Hlinky 46a)
- přesunuta Jihomoravské nám. 5

3. ZŠ – ŠJ s vlastní kuchyní

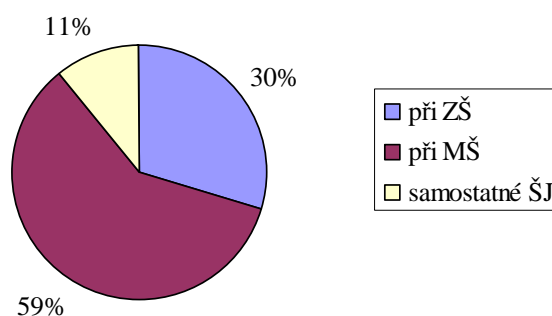
- v letošním roce jsou do celkového počtu zahrnuty MŠ s vlastní kuchyní, které jsou součástí ZŠ (Konopiska 6, Loosova 11, Nejedlého 13, Šromova 55)

4. ZŠ – s výdejnou stravou

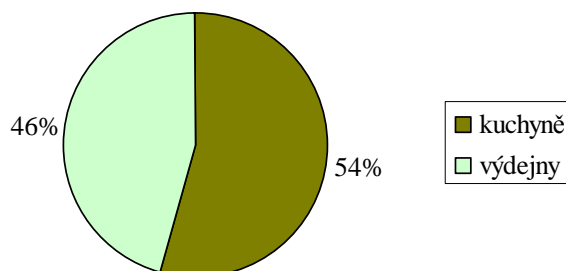
- v letošním roce jsou do celkového počtu zahrnuty výdejny MŠ, které jsou součástí ZŠ (Jánská 22, Křídlovická 30b, Libušina tř. 15, Mlýnská 27, Síčka 1a, Staňkova 14, Stará 13/15, Vranovská 17)

V uvedených grafech jsou v procentech porovnány jednotlivé typy školních jídel a strážníků.

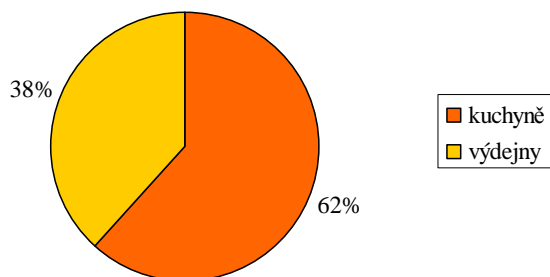
Školní jídelny	128
při ZŠ	38
při MŠ	76
samostatné ŠJ	14

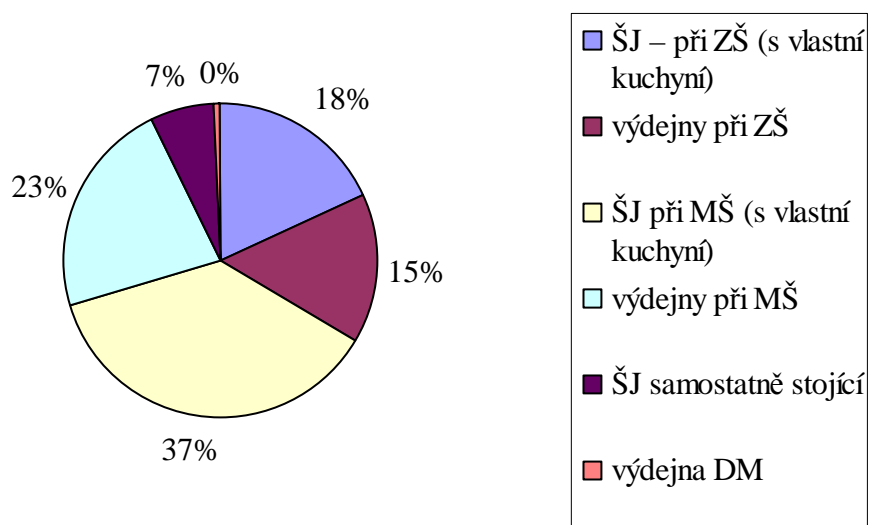
Školní jídelny při ZŠ	70
kuchyně	38
výdejny	32

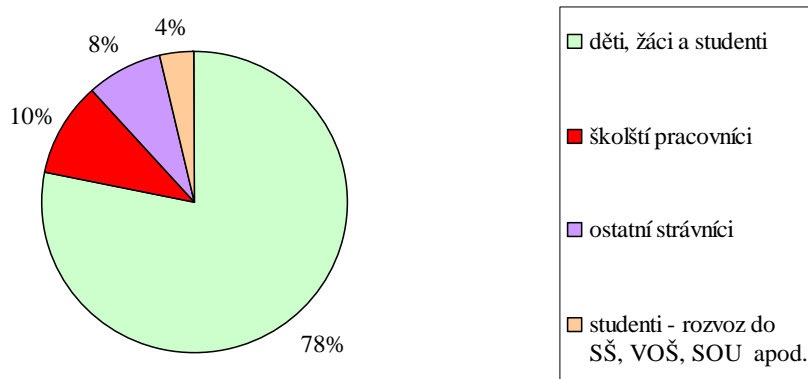
Školní jídelny při MŠ	123
kuchyně	76
výdejny	47

Celkový přehled jednotlivých typů ŠJ	208
ŠJ – při ZŠ (s vlastní kuchyní)	38
výdejny při ZŠ	32
ŠJ při MŠ (s vlastní kuchyní)	76
výdejny při MŠ	47
ŠJ samostatně stojící	14
výdejna DM	1

celkový počet strávníků	40 342
děti, žáci a studenti	31 456
školští pracovníci	4 186
ostatní strávníci	3 208
studenti - rozvoz do SŠ, VOŠ, SOU apod.	1 492

10.3. Závěr

Školní stravování je zajišťováno v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a na něj navazující vyhláškou č. 107/2005 Sb. o školním stravování. Školní jídelny se dále řídí zákonem č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví a vyhláškou č. 137/2004 o hygienických požadavcích na stravovací služby a Nařízením ES č. 852/2004, o hygieně potravin.

V mateřských školách je provoz školních jídelen organizován v součinnosti s provozem MŠ a požadavky rodičů. Je plně zajišťován pitný režim, dětem jsou připravovány pokrmy, které u nich rozvíjejí správné stravovací návyky. V některých MŠ, kde jsou pro to vhodné podmínky, je dětem zajištěno i dietní stravování, pokud to zdravotní stav dítěte vyžaduje.

Na většině základních škol nabízíme výběr ze dvou (i více) druhů jídel, nápojů, salátů či možnost výběru příloh. Ve školních jídelnách se v omezené míře rovněž připravují diety (bezlepková, šetřící a diabetická) a přihlíží se i k různým druhům potravinových alergií. Některé školní jídelny při základních i mateřských školách rovněž připravují stravu i pro jiné školy (které nemají vlastní kuchyni) pro něž jsou pokrmy rozváženy.

Pokrmy poskytované ve školních jídelnách jsou připravovány podle zásad správné výživy a především v souladu se spotřebním košem potravin, který je dán již výše zmíněnou vyhláškou č. 107/2005 Sb. o školním stravování. Plnění výživových norem je průběžně sledováno a vyhodnocováno. Neustále však u některých vybraných druhů potravin (např. ryb, luštěnin a mléka) přetrvávají problémy s jejich plněním a to z toho důvodu, že tyto pokrmy

jsou u dětských strážníků velmi neoblíbené. Jedním z nejobtížnějších úkolů školního stravování je měnit nesprávné stravovací návyky dětí.

Ve školních jídelnách se dle možností jednotlivých zařízení zlepšují služby a rozvíjí se kontakt mezi strážníkem (příp. jeho zákonným zástupcem a školní jídelnou). Možnosti rozšířené nabídky služeb v rámci školního stravování jsou však značně limitovány snižováním počtu pracovníků ve školních jídelnách. Touto skutečností je také ovlivňována možnost jednotlivých zařízení např. poskytovat dietní stravování (obzvláště narůstající potřeba diety bezlepkové), poskytovat výběr ze dvou druhů hlavních jídel či jiných nadstandardních služeb.

Ve městě Brně jsou stravovací služby ve školách na velmi dobré úrovni, o čemž svědčí i nárůst strážníků.

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Magistrátu města Brna uspořádal ve školním roce 2010/2011 již počtvrté soutěž školních jídelen, ve které pracovníci těchto zařízení předvádí odborné i laické veřejnosti svoje zkušenosti a dovednost. Tato akce má za cíl upoutat pozornost odborníků, rodičů i medií na rostoucí kvalitu školního stravování.

11. VOLNOČASOVÉ AKTIVITY, DOMOV MLÁDEŽE JUVENTUS

11.1. Volnočasové aktivity

Na území statutárního města Brna se organizaci neformálního mimoškolního vzdělávání a volnočasových aktivit pro děti a mládež věnuje několik set občanských sdružení a dalších právnických osob nejrůznějšího zaměření (Junák, Pionýr, Česká táborská unie, Turistické oddíly mládeže, umělecké a folklórní soubory, divadelní nebo taneční skupiny, pěvecké sbory, sportovně, ekologicky či technicky zaměřené spolky, sdružení pracující se zdravotně nebo sociálně postiženými dětmi, studentské organizace apod.).

Více než dvě stě těchto organizací podporuje statutární město Brno každoročně dotacemi (v roce 2011 to byla částka 9,4 mil. Kč), čímž přispívá k rozvoji těchto činností a umožňuje účastnit se akcí i dětem ze sociálně slabších rodin. Pravidelné činnosti se věnuje více než 20 tis. chlapců a děvčat do 26 let.

Dále na území statutárního města Brna pracují 4 centrální střediska volného času a domy dětí a mládeže s celkem 24 pobočkami. SVČ a DDM jsou příspěvkové organizace zřízené Jihomoravským krajem, které statutární město Brno významně podporuje (v roce 2011 přispělo město Brno a jednotlivé městské části částkou 5,0 mil. Kč na provozní náklady těchto zařízení). Díky této podpoře nepřevyšují účastnické příspěvky dětí několik set korun za rok.

Střediska navštěvuje pravidelně na 15 tis. dětí do 26 let, nepravidelnými aktivitami projdou ročně desetitisíce mladých účastníků. Domy dětí a mládeže plní také významnou úlohu při organizování výukových programů pro děti z mateřských škol a žáky základních škol. Ročně tyto odborné kurzy a výukové programy navštíví 40 tis. dětí.

Vyvrcholením celoroční činnosti mnoha dětských organizací i středisek volného času jsou prázdninové letní tábory, zaměřené jak rekreačně nebo sportovně, tak i speciálně na daný druh zájmové činnosti účastníků, jazykovou výuku apod. Tábory se konají na táborových či turistických základnách pro pravidelné účastníky zájmové činnosti. Stále pestřejší možnost pro prázdninové vyžití dětí představují také příměstské tábory, které pořádají střediska volného času, občanská sdružení i další pořadatelé především pro neorganizovanou mládež. Každoročně proběhne několik set letních a příměstských táborů, na kterých stráví 7 až 21 dní 20 tis. brněnských dětí do 18 let.

11.2. Domov mládeže Juventus a Zařízení školního stravování, Brno, Stamicova 11, p. o.- ukončení jeho provozu k 31.8.2011

Statutární město Brno bylo do 31. 8. 2011 zřizovatelem příspěvkové organizace Domov mládeže Juventus a Zařízení školního stravování, Brno, Stamicova 11, které zajišťovalo ubytování a stravování pro studentky brněnských středních zdravotnických škol. Kapacita zařazená do rejstříku škol a školských zařízení byla 288 lůžek. V posledních letech využívaly cca 80 lůžek i zdravotní sestry brněnských nemocnic. Tato doplňková činnost sloužila pro zkvalitnění podmínek výkonu hlavní činnosti (vybavenost a volnočasové aktivity studentů).

S ohledem na klesající počet studentek středních zdravotnických škol, které v posledních letech využívaly toto internátní zařízení se jevílo zřizování Domova mládeže z úrovně statutárního města Brna jako nadbytečné. Rovněž dle sdělení Odboru školství KÚ JmK dojde v nejbližších letech v důsledku demografického vývoje k poklesu žáků středních škol a tím i k dalšímu poklesu počtu ubytovaných středoškoláků. Domovy mládeže zřizované KÚ JmK disponují volnou kapacitou přes 500 míst.

12. SPOLUPRÁCE S ČESKOU ŠKOLNÍ INSPEKČÍ A VYSOKÝMI ŠKOLAMI

12. 1. Spolupráce s Českou školní inspekcí

Ve školním roce 2010/2011 pokračovala spolupráce s Českou školní inspekcí, Jihomoravským inspektorátem a Odborem školství, mládeže a tělovýchovy MMB. Oba subjekty se vzájemně informovaly o výsledcích kontrolní činnosti, a to z důvodu efektivního využívání inspekčních zjištění a přijímání opatření k odstranění nedostatků. Vzájemně poskytované informace se také týkaly zjištění při porušení rozpočtové kázně a podobně.

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy MMB pololetně informoval Českou školní inspekcí o změnách v obsazení funkce ředitelů škol a školských zařízení, které má ve své kompetenci. Spolupráce se rovněž týkala řešení podnětů a stížností a byly využívány vzdělávací nabídky pro pracovníky vykonávající činnost v kontrolovaných subjektech. Tato vzájemně výhodná spolupráce si klade za cíl minimalizovat zátěž škol a školských zařízení při výkonu kontrolní činnosti, zefektivnění kontrolní činnosti, předávání vzájemných zkušeností a rozvoj odborných znalostí pracovníků vykonávající kontrolní činnost.

12. 2. Spolupráce s vysokými školami

V uplynulém školním roce bylo cílem spolupráce s vysokými školami, především s těmi, které se zabývají vzděláváním budoucích pedagogů, prezentovat aktuální poznatky o výuce v současné škole. Zvláštní pozornost byla věnována výuce dětí se speciálně vzdělávacími potřebami v inkluzivní škole. Byly konzultovány a na následných konferencích představeny trendy v přístupu i metodice vedení těchto dětí a koncepty tzv. didaktiky vzešlé z výzkumu na 1. stupni základní školy. Na konferencích byl poskytnut prostor školám pro prezentaci přístupu ke vzdělávání těchto žáků.

Probíhala výuka studentů a jejich odborná praxe na mateřských a základních školách, které získaly titul „fakultní školy“. Úzká spolupráce probíhala s Katedrou primární pedagogiky, Katedrou speciální pedagogiky a Katedrou psychologie Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity Brno. Spolupráce se také rozvíjela s Katedrou sociální politiky a sociální práce - Fakulta sociálních studií MU a s Akademií věd České republiky v rámci výzkumných záměrů a diplomových prací studentů.

13. TĚLOVÝCHOVNÉ A SPORTOVNÍ AKTIVITY

V České republice existuje řada zastřešujících sportovních, tělovýchovných a turistických organizací – svazů, asociací, unií a federací. Ve městě Brně lze za nejvýznamnější považovat níže uvedené zastřešující organizace.

Brněnské tělovýchovné sdružení - BTS je největší organizací ve městě Brně, která sdružuje sportovní kluby zabývající se především olympijskými sporty na výkonnostní a vrcholové úrovni. BTS sdružuje 55 649 členů (38 132 dospělých, 17 517 mládeže) v 245 tělovýchovných jednotách a sportovních klubech.

Česká obec sokolská – ČOS je na území města Brna rozdělena na dvě župy, Sokolskou župu Jana Máchala, která má 8 481 členů a 51 jednot a Sokolskou župu Dr. Jindry Vaníčka, ve které se sdružuje 7 958 členů ve 40 jednotách. Cílem České obce sokolské je přispívat ke zvyšování duchovní, kulturní a fyzické úrovně naší občanské společnosti prostřednictvím tělesné výchovy a sportu. Členové se dobrovolně věnují sportům na úrovni rekreační, výkonnostní i vrcholové a pohybovým aktivitám v oddílech sokolské všestrannosti.

Česká asociace sport pro všechny – ČASPV je ve městě Brně zastoupena Asociací sportu pro všechny Brno – město sdružuje 2 500 členů (1 432 dospělých, 1 068 mládeže). Zabezpečuje tělovýchovnou a sportovní činnost široké brněnské veřejnosti v 18 odborech působících na celém území města Brna. Cílem sportu pro všechny je přispět k jejich všestrannému rozvoji, upevnění zdraví a psychické pohodě.

Asociace školních sportovních klubů České republiky – AŠSK ČR je ve městě Brně zastoupena Okresní Radou Asociace školních sportovních klubů ČR – Brno, sdružuje 6 066 členů v 83 školních sportovních klubech. Jejich cílem je vytvoření co nejširší nabídky pro pravidelné tělovýchovné a sportovní aktivity a soutěží pro žáky, studenty a učně brněnských škol.

Klub českých turistů – KČT - jedná se o organizaci ve městě Brně, která pečuje o rozvoj všech druhů turistiky, pořádá turistické soutěže a zároveň zabezpečuje značení turistických cest. V této organizaci se sdružuje 2 062 členů, z toho 959 členů je mládež. Ve městě Brně je 23 odborů KČT.

Orel je jedinou celostátní sportovní organizací, která má své sídlo ve městě Brně. Cílem Orela je výchova především mladých lidí a dětí prostřednictvím sportovních a ostatních aktivit. V městě Brně působí dvě orelské župy - župa Sedláková a župa Sušilova. Vlastními realizátory tělovýchovné a sportovní činnosti jsou orelské jednoty. Těchto subjektů působí na území města Brna v současnosti jedenáct. V jednotách je celkem zaregistrováno 1 340 členů.

Autoklub České republiky - AČR je samostatným a dobrovolným občanským sdružením zájemců o motorismus a činnost v AČR. Sdružuje nebo sám vytváří federace, svazy, asociace, kluby a členy. AČR je pokračovatelem činnosti Autoklubu republiky Československé, který byl založen již v roce 1904. Mezi nejvýznamnější sportovní organizace působící na území města Brna patří Automotodrom Brno a.s.

Český svaz tělesně postižených sportovců poskytuje širokou nabídku, kvalitních a odborně vedených pohybových aktivit, které k pravidelnému sportování přivede co největší počet tělesně postižených osob a zabezpečuje podmínky pro vrcholový sport a reprezentaci ČR navazující na kvalitní rehabilitačně-rekreační úroveň, z které do náročného vrcholového tréninku sportovci dorůstají. První sportovní hry tělesně postižených se uskutečnily v roce 1948, počátky organizovaného sportu tělesně postižených sahají do roku 1961 a Český svaz tělesně postižených sportovců v dnešní podobě vznikl v roce 1990 a zajišťuje činnost téměř 2000 sportovců sdružených v 70 klubech provozujících 15 sportů z toho 7 paralympijských.

Město Brno každoročně podporuje tělovýchovu a sport formou dotací. Tyto dotace jsou poskytovány především organizacím zabezpečujícím provoz sportovních zařízení, zejména zařízením celoměstského významu. Dotace dále plynou na zabezpečení celoroční tělovýchovné a sportovní činnosti, mezinárodní soutěže a významné sportovní akce a také na podporu vrcholového sportu a mládeže. V roce 2011 město Brno poskytlo ze svého rozpočtu dotaci na podporu tělovýchovy a sportu v celkové výši více než **163 mil. Kč**.

Město Brno je významným sportovním centrem regionu. Je tradičním významným centrem kolektivních i individuálních sportů. Byla zde vychována řada špičkových sportovců, kteří proslavili na sportovním poli nejen město Brno, ale celou republiku. Je zde také pořádána řada významných sportovních akcí. V letošním roce byly např. uspořádány akce:

- Grand Prix ČR Mistrovství světa silničních motocyklů
- Mistrovství Evropy kadetů v baseballu do 21 let
- Mistrovství Evropy v házené žen do 18 let
- Memoriál M. Bednařika – Evropský pohár ve sportovní střelbě
- Velká cena Brna CDI3*/CDIY v drezuře koní
- Final Four Evropského poháru v baseballu 2011
- Evropský pohár juniorů v triatlonu 2011
- GRAND PRIX BRNO DE GYMNASIQUE ve sportovní gymnastice
- GRAND PRIX BRNO 2011 v moderní gymnastice
- Brněnská laťka 2011 v atletice
- Mezinárodní mistrovství České republiky v badmintonu 2011
- Evropský pohár klubových posádek dračích lodí 2011
- Mistrovství ČR mužů a žen v atletice
- Evropský pohár v basketbalu vozíčkářů "Euroleague"
- VELKÁ CENA BRNA A JIHOMORAVSKÉHO KRAJE V ATLETICE 2011"
- BRNO A JIŽNÍ MORAVA BEZ HRANIC - 12. ročník tradičního celoročního sportovního, charitativního a integračního projektu a seriál jednotlivých akcí

V současné době je na území města Brna téměř 600 různých sportovních zařízení. Město věnuje zvýšenou pozornost obnově sportovní infrastruktury i výstavbě nových zařízení. Objem investic do těchto zařízení v roce 2011 činil více než 123 mil. Kč. Tyto prostředky mají přispět k výraznější změně podmínek pro brněnský sport a tělovýchovu.

Většina významných sportovišť je v majetku města a jeho organizací (p.o., a.s.) Jedná se o níže uvedená sportoviště: Městský fotbalový stadion, Srbská, Městské haly míčových sportů, Vodova, Volejbalové kurty Lužánky, víceúčelová hala Kajot Aréna (dříve hala Rondo), Městský baseballový stadion, Hala Morenda, Městský plavecký bazén Lužánky, Aquapark Kohoutovice, Rekreační areál Kraví Hora, Zimní stadion Úvoz. Sportoviště jsou využívána zejména sportovními organizacemi k pravidelné tělovýchovné a sportovní činnosti mládeže i dospělých na všech výkonnostních úrovních, pořádání významných sportovních akcí, ale i pro sportovní aktivity široké veřejnosti.

Další sportovní zařízení na území města Brna jsou v majetku občanských sdružení, jako například hala míčových sportů TJ Sokol Brno I., sportovní haly TJ Tatran Bohunice, bazén a sportovní hala TJ Tesla Brno, Velodrom TJ Favorit Brno, baseballový stadion VSK Technika Brno a nebo krasobruslařská hala TJ Stadion Brno. Mimo to občanská sdružení spravují další desítky sportovních zařízení jako jsou fotbalová hřiště, tenisové či volejbalové kurty a jiná zařízení, na jejichž provoz i případnou obnovu dostávají z rozpočtu města finanční prostředky formou dotací. Nesmíme opomenout Sportareál družstevní (plavecký bazén), který byl vybudován za finanční podpory města Brna a je v majetku obchodní společnosti.

Velkou část sportovních zařízení provozují školské subjekty. Zde se jedná především o školní tělocvičny a školní hřiště při základních a středních školách, dále také o sportovní zařízení vysokých škol jako je atletický stadion VUT a sportovní hala pod Palackého vrchem, tělocvična Pod hradem, tělocvična Veterinární a farmaceutické univerzity na Palackého třídě nebo sportoviště, které se nachází v Univerzitním kampusu Masarykovy univerzity v Brně-Bohunicích. Jedná se o velkou halu míčových sportů s hledištěm pro 388 diváků, tři tělocvičny pro výuku studentů Fakulty sportovních studií Masarykovy univerzity a pro výuku tělesné výchovy studentů ostatních fakult. Je zde také možnost pronájmu sportoviště pro širokou veřejnost.

V letošním roce město Brno investovalo finanční prostředky do zimního stadionu Úvoz na odvlhčovací jednotku a rolbu, dále do sportovního areálu v Útěchově, sportovního centra pro všechny při ZŠ Novolíšeňská, sportovně-rekreačního areálu na Kraví hoře, víceúčelové tělocvičny při ZŠ Čejkovická, tělocvičny ZŠ Zeibrlichova, Centra pro sport a volný čas v Komíně nebo na rekonstrukci sportovišť při ZŠ v Novém Lískovci apod. Všechna brněnská sportoviště jsou zmapována v „Generelu sportovních zařízení ve městě Brně“, včetně jejich vybavenosti a možnosti jejich využití pro soutěžní utkání v jednotlivých sportovních odvětvích. Některé plánované investice (fotbalový stadion nebo nová víceúčelová hala) však není možno pokrýt z rozpočtu města Brna, proto je třeba nejprve vyhledat další zdroje financování (státní, evropské, soukromé) než se jednotlivé projekty rozběhnou.

14. EKONOMICKÉ ZABEZPEČENÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ

Základní postup při financování krajského a obecního školství na rok 2011 vychází ze zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a ze zákona č. 433/2010 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2011. Dále se řídí souvisejícími právními předpisy:

Vyhláškou č. 492/2005 Sb., o krajských normativech,

Směrnici Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č.j. 28768/2005-45, kterou se stanoví závazné zásady, podle kterých provádějí krajské úřady rozpis finančních prostředků státního rozpočtu přidělovaných podle § 161 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle kterých provádějí obecní úřady obcí s rozšířenou působností návrhy rozpisů rozpočtů finančních prostředků státního rozpočtu podle § 161 odst.7 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb..

Základní principy rozpisu rozpočtu se vztahují na školy a školská zařízení zřizovaná krajem, svazky obcí a obcemi. Obcí se v našem případě rozumí Statutární město Brno, které některé zřizovatelské povinnosti přeneslo na městské části Statutem města Brna.

14. 1. Skladba finančních prostředků vyčleněných na činnost škol a školských zařízení

Ze státního rozpočtu se za podmínek stanovených školským zákonem poskytují finanční prostředky vyčleněné na činnost škol a školských zařízení (přímé náklady na vzdělávání), a to:

na platy, náhrady platů, na odměny za pracovní pohotovost, odměny za práci vykonávanou na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a odstupné, na výdaje na úhradu pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a na úhradu pojistného na všeobecné zdravotní pojištění, na příděly do fondu kulturních a sociálních potřeb a ostatní náklady vyplývající z pracovněprávních vztahů, výdaje na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou dětí, žáků a studentů zdravotně postižených, výdaje na učební pomůcky, výdaje na školní potřeby a na učebnice, pokud jsou poskytovány bezplatně, a rovněž na výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků a na činnosti, které přímo souvisejí s rozvojem škol a kvalitou vzdělávání.

Finanční prostředky ze státního rozpočtu se poskytují podle počtu dětí, žáků nebo studentů ve škole nebo školském zařízení, v jednotlivých oborech a formách vzdělávání, lůžek nebo stravovaných, uvedeného ve výkonových výkazech pro školní rok 2010/2011, nejvýše však do výše povoleného počtu dětí, žáků nebo studentů ve škole nebo školském zařízení, v jednotlivých oborech a formách vzdělávání, lůžek nebo stravovaných, uvedeného ve školském rejstříku. Do tohoto počtu se započítávají i cizinci, kterým se podle § 20 odst. 1 a odst. 3 školského zákona poskytuje vzdělávání nebo školské služby za stejných podmínek jako státním občanům České republiky. Jednotky výkonu jsou specifikované v § 1 vyhlášky č. 492/2005 Sb., o krajských normativech. Ustanovení § 20 odst. 1 školského zákona se nevztahuje na vzdělávání, které neposkytuje stupeň vzdělání (tzn. na předškolní vzdělávání a školské služby). Proto finanční prostředky ze státního rozpočtu nelze podle § 160 až 162 školského zákona v těchto případech poskytovat.

14.2. Financování škol a školských zařízení ze státního rozpočtu

Odbor školství Krajského úřadu Jihomoravského kraje v přenesené působnosti s vědomím Zastupitelstva JMK prostřednictvím krajských normativů rozepsal a poskytnul prostředky přidělené ze státního rozpočtu mimo jiné přímo školským organizacím zřizovaným obcemi na výdaje podle § 160 odst. 1 písm. c) školského zákona. Respektoval přitom skutečnost, že Ministerstvem financí ČR byl pro rok 2011 stanoven pro RgŠ nový závazný průřezový ukazatel „Výdaje na krytí mzdových nákladů pedagogických pracovníků regionálního školství vč. příslušenství“, který ve svém důsledku nařizuje stanovení zvlášť republikových normativů pro pedagogy a pro nepedagogy v oblasti mzdových prostředků.

Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy byl na r. 2011 vyhlášen rozvojový program na „Posílení platové úrovně pedagogických pracovníků s vysokoškolským vzděláním, kteří splňují odbornou kvalifikaci“ podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, č.j. 29127/2010-26, ze dne 30. listopadu 2010. Rozvojový program je financován ze samostatného účelového znaku 33027.

14.2.1 Struktura rozpočtových ukazatelů

Odbor školství JMK zpracoval bilanci předpokládaných potřeb a disponibilních rozpočtových zdrojů daných rozpisem z MŠMT v základní struktuře rozpočtových ukazatelů:

- **Závazné ukazatele**
  - a) Neinvestiční výdaje celkem
  - b) Mzdové prostředky celkem
  - c) Prostředky na platy pedagogických pracovníků
  - d) Prostředky na platy nepedagogických pracovníků
  - e) Prostředky na ostatní osobní náklady (OON) pedagogických pracovníků
  - f) Prostředky na ostatní osobní náklady (OON) nepedagogických pracovníků
  - g) Počet zaměstnanců

- **Orientační ukazatele**
  - a) Odvody zdravotního a sociálního pojistného
  - b) Fond kulturních a sociálních potřeb
  - c) Ostatní „přímé“ neinvestiční výdaje (ONIV), z toho:
    - výdaje na učebnice a školní potřeby, pokud jsou dle školského zákona poskytovány bezplatně, na učební pomůcky,
    - výdaje na povinné pojištění zaměstnanců ve výši 0,42 % z objemu prostředků na platy,
    - přímé výdaje vyplývající z pracovně právních vztahů, např. cestovné, ochranné pomůcky, další vzdělávání pedagogických pracovníků aj.Odvod za neplnění povinnosti zaměstnávat osoby se změněnou pracovní schopností nelze považovat za náklad vyplývající z pracovně právních vztahů, tj. za přímé náklady na vzdělávání.
  - d) ONIV – náhrady
    - výdaje na povinnost zaměstnavatele vyplácet zaměstnancům náhradu mzdy po dobu dočasné pracovní neschopnosti v souladu s § 192 zákona č. 262/2006 Sb., Zákoník práce, v platném znění. Částka je normativně vypočítána 0,42 % z objemu rozpočtovaných mzdových prostředků.

14.2. 2 Finanční prostředky nad rozsah poskytovaných finančních prostředků státního rozpočtu

V souladu s § 160 odst. 4 školského zákona hradí právnické osoby, které vykonávají činnost škol a školských zařízení, finanční prostředky nad rozsah poskytovaných finančních prostředků státního rozpočtu z dalších finančních zdrojů, zejména z vlastních příjmů, z prostředků zřizovatele, popřípadě jiných osob. To znamená, že školské organizace mohou překročit závazné ukazatele z oblasti mzdové regulace stanovené odborem školství JMK o:

- a) **počet zaměstnanců**, kterými zabezpečují činnost z jiných zdrojů než z prostředků státního rozpočtu
- b) **vyplacené mzdové prostředky** hrazené z jiných zdrojů než z prostředků státního rozpočtu.

14.3. Stanovení krajských normativů

Odbor školství KrÚ JMK stanoví krajské normativy v souladu s vyhláškou o krajských normativních a v souladu s touto směrnicí. Ukazatele rozhodné pro stanovení krajských normativů jsou uvedeny v § 2 vyhlášky č. 492/2005 Sb., o krajských normativních, takto:

1.

- a) průměrný počet jednotek výkonu připadající na jeden plný pracovní úvazek pedagogického pracovníka (**Np**),
- b) průměrný počet jednotek výkonu připadající na jeden plný pracovní úvazek nepedagogického pracovníka (**No**),
- c) průměrná měsíční výše nárokových složek platů pedagogických zaměstnanců (**K1**)
- d) průměrná měsíční výše nárokových složek platů ostatních zaměstnanců (**K3**)
- e) průměrná měsíční výše nenárokových složek platů pedagogických zaměstnanců (**K2**)
- f) průměrná měsíční výše nenárokových složek platů ostatních zaměstnanců (**K4**),
- g) průměrnou měsíční výši platu pedagogického pracovníka (**Pp**) tvoří tyto dvě složky platu (**K1**) a (**K2**),
- h) průměrnou měsíční výši platu nepedagogického zaměstnance (**Po**) tvoří dvě složky platu (**K3**) a (**K4**),
- i) průměrná roční výše ostatních neinvestičních výdajů ze státního rozpočtu připadající na jednotku výkonu (**ONIV**).

2. Stanovení průměrného počtu jednotek výkonu na pedagogického pracovníka

Ukazatel průměrného počtu jednotek výkonu připadajícího na 1 pedagogického pracovníka se s výjimkou případů uvedených v § 2 odst. 3 písm. B) vyhlášky o krajských normativních stanoví z:

- a) průměrného počtu dětí a žáků ve třídě, studijní skupině nebo oddělení v příslušném oboru vzdělání ve školách v rámci kraje nebo ve třídě nebo oddělení v příslušném typu školského zařízení v rámci kraje s využitím § 5 vyhlášky o krajských normativních, tj. zvýšení ukazatele až o 10 % (**Z**),
- b) průměrného počtu vyučovacích hodin ve třídě, studijní skupině nebo oddělení za týden, vyplývajícího z příslušného rámcového nebo akreditovaného vzdělávacího programu (dále jen „vzdělávací program“) včetně nezbytného dělení tříd, studijních skupin nebo oddělení (**H**),

- c) průměrného týdenního počtu hodin přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické nebo pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků stanoveného zvláštním právním předpisem (VP).

Ukazatel průměrného počtu jednotek výkonu připadajícího na 1 pedagogického pracovníka (dle § 2 odstavec 3 písm. a) vyhlášky o krajských normativních se stanoví, pokud se jedná o dítě v mateřské škole v celodenním nebo polodenním provozu, žáka v základní škole, žáka ve školní družině nebo ubytovaného v domově mládeže, jako funkční závislost ukazatele N_p na počtu jednotek výkonu ve škole nebo školském zařízení podle počtů dětí, žáků nebo ubytovaných. Při stanovení regresní křivky udávající průběh průměrné hodnoty N_p v závislosti na počtu žáků se vychází u mateřských a základních škol z krajských hodnot ukazatelů H, Ž, VP roku.

3. Ukazatel průměrného počtu jednotek výkonu připadajícího na nepedagogického pracovníka se stanoví:

- a) pokud se jedná o dítě v mateřské škole v celodenním nebo polodenním provozu, žáka v základní škole nebo stravovaného, jako funkční závislost N_o na počtu jednotek výkonu ve škole nebo školském zařízení podle počtů dětí, žáků nebo stravovaných,
- b) v ostatních případech z průměrných hodnot ukazatele N_o stanovených v příslušném druhu školy, formě vzdělávání nebo typu školského zařízení v rámci kraje v uplynulém kalendářním roce.

4. Ukazatel průměrné měsíční výše platu pedagogického pracovníka a ukazatel průměrné měsíční výše platu nepedagogického zaměstnance

- Ukazatel průměrné nárokové složky platu byl stanoven podle skutečného zařazení pedagogických a nepedagogických pracovníků v platových třídách a stupních vykázaného jednotlivými organizacemi v rozvahách o počtu zaměstnanců podle stavu v lednu 2011 a v návaznosti na novelu zákona č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, § 5, odst. 5. Dofinancování rozdílu platového tarifu v roce 2010 a tarifu platného v roce 2011 je řešeno samostatným ÚZ 33027. Příplatky za vedení, ostatní příplatky a zvláštní příplatky byly stanoveny jako průměrné hodnoty dosažené v roce 2010 v JMK pro daný druh školy a typ školského zařízení.
- Ukazatel průměrné nenárokové složky platu byl stanoven na základě skutečného čerpání mzdových prostředků za r. 2010 pro daný druh školy a typ školského zařízení. U pedagogických pracovníků byla od průměrného platu dosaženého za rok 2010 odečtena nároková složka platu K1 pro rok 2011, rozdíl zbývající na nenárokovou složku platu byl snížen u všech druhů škol a typů školských zařízení o 300 Kč. U nepedagogických pracovníků byla od průměrného platu dosaženého za rok 2010 s promítnutím 10 % snížení odečtena nároková složka platu K3, rozdíl zůstal na nenárokovou složku platu. Současně byla stanovena rozpočtovaná výše nenárokové složky platu 50 Kč tam, kde by se tímto výpočtem krátila nároková složka platu.
- 3) V případech právnických osob vykonávajících činnost základních škol tvořených pouze třídami prvního stupně, mateřských škol, základních škol speciálních a zařízení školního stravování a školních družin, která těmto školám zabezpečují služby, jejichž

celkový počet zaměstnanců činí 10 a méně, se ukazatel průměrné měsíční výše platu stanoví v podobě funkční závislosti na počtu jednotek výkonu tak, že se zohlední zvyšování průměrné výše příplatku za vedení v závislosti na snižování počtu zaměstnanců školské organizace.

- Do ukazatelů průměrné měsíční výše platu se nezahrnují platby za práci přesčas a za konání přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické nebo pedagogicko-psychologické činnosti nad rozsah stanovený ředitelem podle § 23 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, v platném znění.

5. Ukazatel průměrné roční výše ostatních neinvestičních výdajů (ONIV):

Ukazatel průměrné roční výše ostatních neinvestičních výdajů (ONIV) se určí z hodnot stanovených odborem školství KrÚ JMK v příslušném druhu školy nebo typu školského zařízení v rámci kraje v uplynulém kalendářním roce upravených na výši, která je odboru školství KrÚ JMK příslušnému roce přidělena prostřednictvím republikových normativů. Normativy pro výpočet ONIV se oproti rozpisu rozpočtu roku 2010 snížily podle přidělených disponibilních zdrojů pro rok 2011 o 18 %.

ONIV - náhrady

Uvedené výdaje jsou určeny zaměstnavateli na splnění povinnosti vyplácet zaměstnancům náhradu mzdy po dobu prvních 14 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti, a to v souladu s § 9 zákona č. 589/1992 Sb., v platném znění. Částka je stanovena normativně a činí 0,415 % z objemu rozpočtovaných mzdových prostředků.

6. Krajský normativ neinvestičních výdajů na jednotku výkonu se stanovil pro jednotlivé druhy a typy škol podle vztahu:

- Krajský normativ neinvestičních výdajů na jednotku výkonu se stanoví pro jednotlivé druhy a typy škol a školských zařízení, obory vzdělání středních škol, konzervatoří, vyšších odborných škol a umělecké obory základních uměleckých škol podle vztahu:

- a) u škol a školských zařízení, jejichž činnost je realizována pedagogickými i nepedagogickými zaměstnanci:

$$NIV = 1/Np * Pp * 12 * 1,Proc + 1/No * Po * 12 * 1,Proc + ONIV$$

- b) u škol a školských zařízení, jejichž činnost je realizována pouze pedagogickými pracovníky:

$$NIV = 1/Np * Pp * 12 * 1,Proc + ONIV$$

- c) u školských zařízení, jejichž činnost je realizována pouze nepedagogickými zaměstnanci:

$$NIV = 1/No * Po * 12 * 1,Proc + ONIV$$

- Na každou jednotku výkonu podle § 1 vyhlášky o krajských normativech, se stanoví 1 krajský normativ.

- V souladu s § 3 vyhlášky o krajských normativích je školské organizaci přiznán příplatek za vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, který vychází z průměrné výše finančních prostředků státního rozpočtu poskytovaných v uplynulém roce prostřednictvím krajských normativů. Pro výpočet příplatků jsou stanoveny krajské normativy na jednotlivé druhy zdravotního postižení vycházející z ukazatelů Np, No, K1 – K4, ONIV.
- Příplatky na **individuální integraci** jsou poskytovány za předpokladu splnění zákonných podmínek stanovených školským zákonem a prováděcími předpisy.
- Finanční prostředky na **asistenta pedagoga** pro dítě, žáka, studenta se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří se vzdělávají ve třídě, oddělení nebo studijní skupině, jsou škole poskytnuty pouze za předpokladu, že je udělen souhlas KrÚ JMK ke zřízení této funkce, a to v souladu s § 16 odst. 9 a 10, zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění.
- Finanční prostředky na **osobního asistenta** se v rámci rozpočtu přímých nákladů na vzdělávání **neposkytují**, neboť se jedná o sociální výdaje.

7. Stanovení opravných koeficientů

Opravné koeficienty jsou odborem školství KrÚ JMK stanoveny:

- a) v případech uvedených v § 4 odst. 5 vyhlášky o krajských normativích, kdy je **průměrný platový stupeň pedagogických pracovníků** vyšší nebo nižší nejméně o **0,7 stupně** než krajský průměr promítnutý v ukazateli průměrné měsíční výše platu pedagogického pracovníka,
- b) v případech uvedených v § 4 odst. 9 vyhlášky o krajských normativích, kdy odbor školství KrÚ JMK stanoví opravné koeficienty jako podíl **průměrného počtu uvařených jídel** za jeden pracovní den v měsíci říjnu probíhajícího školního roku a celkového počtu zapsaných dětí, žáků, studentů ke stravování v probíhajícím školním roce u středních škol a vyšších odborných škol;
- c) v **případě jiné než denní formy vzdělávání** podle § 7 odst. 2 vyhlášky o krajských normativích, kdy jsou stanoveny násobky základní částky pro jednotku výkonů v denní formě vzdělávání v daném oboru následovně:
  - u večerní a kombinované formy vzdělávání 0,4
  - u dálkové formy vzdělávání 0,15
  - u individuální a distanční formy vzdělávání 0,05
- d) u **školního stravování** dle § 7 odst. 3 vyhlášky o krajských normativích jsou stanoveny opravné koeficienty v případě
  - školní jídelny MŠ – vývařovny ve výši 0,65 násobku
  - školní jídelny MŠ – výdejny ve výši 0,35 násobku
  - školní jídelny ZŠ, SŠ – vývařovny ve výši 0,70 násobku
  - školní jídelny ZŠ, SŠ – výdejny ve výši 0,30 násobku
  - školní jídelny - celodenní stravování – vývařovny ve výši 0,70 násobku
  - školní jídelny - celodenní stravování – výdejny ve výši 0,30 násobku
 Opravné koeficienty jsou stanoveny ze základní částky odpovídající jednotce výkonu ve školní jídelně.

8. Limit počtu zaměstnanců

Limit počtu zaměstnanců odbor školství KrÚ JMK stanovil s přihlédnutím k ukazatelům průměrného počtu jednotek výkonu připadajícího na 1 pedagogického i nepedagogického pracovníka v tomto roce, stanovených podle vyhlášky o krajských normativních. Pro dodržení přiděleného limitu zaměstnanců z MŠMT bylo pristoupeno k úpravě normativního limitu zaměstnanců pro jednotlivé školy a školská zařízení. U organizací, kde normativní limit zaměstnanců převyšuje počet zaměstnanců vykázaných v Rozvahách o počtu zaměstnanců pro rok 2011, byl tento limit snížen o úvazky převyšující 103 % úvazků skutečně vykázaných v rozvahách. Krácení se netýká mzdových prostředků, ale pouze limitu zaměstnanců.

14. 4. Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Kromě výše uvedeného financování výkonového, využívají Základní školy města Brna možnosti čerpání finančních prostředků z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Jedná se o víceletý tematický program v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR, v jehož rámci je možné v programovacím období 2007-2013 čerpat finanční prostředky z Evropského sociálního fondu, jednoho ze strukturálních fondů Evropské unie.

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost je zaměřen na oblast rozvoje lidských zdrojů prostřednictvím vzdělávání ve všech jeho formách. Globálním cílem tohoto operačního programu je rozvoj vzdělanosti společnosti za účelem posílení konkurenceschopnosti ČR prostřednictvím modernizace systémů počátečního učení a zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji.

Grantové projekty jsou uzavírány v rámci globálních grantů, jež jsou vyhlašovány kraji ČR, jsou realizovány na území příslušného kraje a maximální délka trvání projektu jsou 3 roky. V rámci globálního grantu **Zvyšování kvality ve vzdělávání** uzavírají Základní školy města Brna smlouvy o realizaci grantového projektu s Jihomoravským krajem, který je financován ze státního rozpočtu ČR a z Evropského sociálního fondu.

Do projektu je zapojeno 11 základních škol města Brna, názvy projektů jsou např.: Anglicky všemi smysly, Média ve škole, Všichni máme stejnou šanci, Víc znát, víc vědět, víc umět, a další. Čerpání finančních prostředků (v Kč) v posledních dvou letech je uvedeno v tabulce.

Projekt: **Zvyšování kvality ve vzdělávání**

	rok 2010	01-06/2011
Celkem	17 558 606	10 063 791

Dalším projektem je **Zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních školách**, jehož cílem je zjednodušit základním školám získávání evropských dotací z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Řešení spočívá ve využívání tzv. šablon klíčových aktivit, pomocí kterých si školy podle svých představ sestaví projektovou žádost, na jejímž základě získají dotaci. Smyslem projektu je podpořit rozvoj oblastí, které se dlouhodobě ukazují jako problematické v rámci vzdělávání na základních školách v ČR. Mezi priority patří podpora rozvoje znalostí, schopností a dovedností v oblasti cizích jazyků, matematiky, přírodních věd, informačních a komunikačních technologií, čtenářské a informační gramotnosti, finanční gramotnosti a podpora inkluzivního vzdělávání.

Do tohoto projektu jsou zapojeny téměř všechny základní školy ve městě Brně. Čerpání finančních prostředků (v Kč) v posledních dvou letech je uvedeno v tabulce.

Projekt: **Zlepšení podmínek na základních školách**

	rok 2010	01-06/2011
Celkem	17 391 156	25 964 656

14.5 Obecní úřady obcí s rozšířenou působností (dále jen obecní úřad)

1. Obecní úřad podle krajských normativů zpracoval a předal návrhy rozpisů rozpočtů finančních prostředků státního rozpočtu poskytovaných podle § 161 odst. 6 písm. b) školského zákona a v souladu se směrnicí stanovenou MŠMT podle § 170 písm. c) školského zákona.
2. V návrzích rozpisů rozpočtů uvedl obecní úřad případy, u kterých je vhodné normativní metodu doplnit dalšími kroky, zejména u činností:
  - a) uvedených v § 2 odst. 6 vyhlášky o krajských normativních (celkový přepočtený počet zaměstnanců 10 a méně);
  - b) uvedených v § 2 odst. 3 písm. a) a § 2 odst. 4 věta druhá vyhlášky o krajských normativních (školská organizace alespoň s jedním odloučeným pracovištěm, bude moci uplatnit (v souladu se směrnicí v mimořádných případech, po posouzení ekonomické situace finanční rozvahou) výpočet, jako by byla pracoviště samostatnými školami nebo samostatnými školskými zařízeními);
  - c) uvedených v § 4 odst. 5 vyhlášky o krajských normativních (v případech, kdy je průměrný platový stupeň pedagogických pracovníků vyšší nebo nižší nejméně o 1,2 stupně než krajský průměr promítnutý v ukazateli průměrné měsíční výše platu pedagogického pracovníka)
3. Součástí návrhu rozpočtu jsou v souladu se směrnicí doplňující údaje předkládané obecním úřadem ovlivňující rozpočet, např.:
  - a) finanční rozvaha zaměstnanců;
  - b) informace o zrušení, sloučení organizací;
  - c) individuální integrace, asistenti pedagoga, třídy samostatně zřízené pro děti a žáky se zdravotním postižením;
  - d) školní jídelny (ztížené podmínky), příprava svačín ve výdejnách mateřských škol.
4. Obecní úřad v průběhu příslušného kalendářního roku podává odboru školství KrÚ JMK po dohodě návrhy na úpravu rozpočtu přímých výdajů jednotlivých právnických osob.

14. 6. Společná ustanovení

Zápis o předání rozpočtu

- Výsledný rozpis rozpočtu byl jednotlivým školským organizacím předložen Rozpisem rozpočtu na příslušný rok. Jeho přílohou je tabulka, na základě které byly stanoveny závazné ukazatele.
- Příspěvek na neinvestiční výdaje byl škole rozepsán na závazné ukazatele dle této metodiky a může být využit pouze:
  - a) v příslušném rozpočtovém (kalendářním) roce;
  - b) k účelům, na které byl poskytnut – na přímé výdaje na vzdělávání.
- Prostředky mezi jednotlivými závaznými ukazateli **jsou nepřevoditelné** (např. prostředky na platy nelze použít na ostatní platby za provedenou práci apod.). Takovým jednáním by došlo k porušení rozpočtové kázně.
- Nevyčerpané prostředky na přímé výdaje na vzdělávání v rámci rozpočtového roku jsou předmětem finančního vypořádání se státním rozpočtem (např. z nevyčerpaných prostředků na platy nemůže být tvořen fond odměn). V případě nedočerpání prostředků na platy a OPPP (vyjma odstupného) musí zůstat nedočerpán i příslušný podíl zákonných odvodů a přidělu do FKSP. Úspora zákonných odvodů při plném vyčerpání mzdových prostředků může být použita na ONIV.
- Ředitelé školských organizací nesou plnou odpovědnost za správnost údajů uváděných ve statistických výkonových výkazech a výkazech o pracovnících a mzdových prostředcích včetně rozlišování prostředků státního rozpočtu a cizích zdrojů.
- **Ředitelé školských organizací nesmí bez souhlasu odboru školství KrÚ JMK realizovat jakékoliv činnosti, jejichž dopadem je nárůst finančních prostředků nad úroveň poskytnutého příspěvku na přímé výdaje na vzdělávání.**
- Úprava rozpočtu přímých výdajů na vzdělávání v průběhu kalendářního roku se z důvodu změn v počtech dětí, žáků, studentů, stravovaných a ubytovaných realizuje k novému školnímu roku.
- Případné další změny rozpočtů mohou být realizovány při zásadní změně výkonů, které mají podstatný vliv na objem přidělených prostředků a po předchozím projednání s odborem školství.

15. INVESTIČNÍ A NEINVESTIČNÍ ČINNOST VE ŠKOLSTVÍ

Statutární město Brno v rámci svého rozpočtu provozních a kapitálových výdajů vyčlenilo částku **104 475 000 Kč** na realizaci investičních a neinvestičních akcí směřovaných do základních a mateřských škol a do zařízení sloužících převážně žákům těchto škol. Finanční prostředky byly rozděleny do:

1. rekonstrukcí a modernizací objektů základních škol
2. rekonstrukcí a modernizací mateřských škol
3. oprav a vybavení objektů mateřských a základních škol
4. školního stravování při mateřských a základních školách

15.1. Investiční akce financované z rozpočtu statutárního města Brna v oblasti školství

Investiční transfery MČ – rekonstrukce škol a školských zařízení

<i>Městská část</i>	<i>Účel použití</i>	<i>Kč</i>
MČ Brno – Komín	Rekonstrukce jídelny ZŠ Pastviny	1 700 000
MČ Brno - Komín	Dopravní hřiště Pastviny	6 000 000
MČ Brno – Královo Pole	Nové dětské hřiště v sídlišti - Herčíkova	1 000 000
MČ Brno – Královo Pole	Rekonstrukce hřiště pro míčové hry Hogrova	1 000 000
MČ Brno – Bohunice	Zřízení cvičiště JSDH MČ Brno-Bohunice-2.etapa	3 000 000
MČ Brno - střed	ZŠ a MŠ nám. 28. října 22-rekonstrukce soc.zařízení a vodovodní přípojky v objektu Traubova	5 000 000
MČ Brno - střed	ZŠ Bakalovo nábr.8-vybudování venkovních učeben	4 000 000
MČ Brno - střed	Dětské hřiště Anthropos - výstavba	1 800 000
MČ Brno - střed	Zimní stadion Úvoz – odvlhčovací jednotka	2 800 000
MČ Brno - Slatina	ZŠ a MŠ Jihomoravské nám. 2-přestavba učeben ZŠ na 1 třídu MŠ pro 27 dětí	1 500 000
MČ Brno - Starý Lískovec	MŠ Oderská – výměna oken, zateplení obvodových stěn, rekonstrukce atiky, vnitřního osvětlení, příprava ovoce a zeleniny, sklad, venkovní plochy	4 000 000
MČ Brno - střed	ZŠ Úvoz 55 – rekonstrukce sociálního zařízení	1 500 000
MČ Brno – Bohunice	Rekonstrukce sociálního zařízení v objektu MŠ Amerlingova 4	1 000 000
MČ Brno – Bohunice	Rekonstrukce sociálního zařízení v objektu MŠ Švermova 11	600 000
MČ Brno – Černovice	MŠ Kneslova – rekonstrukce sociálního zařízení	100 000
MČ Brno - jih	MŠ Hněvkovského 62-rekonstrukce sociálního zařízení	300 000
MČ Brno – Jundrov	MŠ Dubová 70-rekonstrukce sociálního zařízení ve dvou třídách vč. Související kanalizace	300 000
MČ Brno - Ořešín	Vybudování jednotřídní MŠ	3 500 000
MČ Brno – Žabovřesky	ZŠ nám. Svornosti 7-rekonstrukce silnoproudé elektroinstalace ve školní jídelně	100 000
MČ Brno – Židenice	ZŠ Gajdošova 3-rekonstrukce tělocvičny	2 000 000
MČ Brno – Tuřany	ZŠ Měšťanská-rekonstrukce střechy	5 500 000
MČ Brno – Židenice	Tyršova ZŠ Kuldova-modernizace vybavení ŠJ	800 000

MČ Brno – Židenice	MŠ Na Osadě, ul. Koperníkova – rekonstrukce sociálních zařízení	1 800 000
MČ Brno – Bohunice	ZŠ Vedlejší-rekonstrukce a umývárna sprch	1 500 000
MČ Brno – Komín	ZŠ a MŠ Pastviny-dokončení zateplení ZŠ	1 900 000
MČ Brno – Nový Lískovec	MŠ Oblá-modernice elektroinstalace, ÚT a ZTI,I.etapa	1 200 000
MČ Brno – Řečkovice a Mokrá Hora	ZŠ Novoměstská 21-rekonstrukce hřiště, I. etapa	7 000 000
MČ Brno – střed	Rolba pro ZŠ Úvoz	2 200 000
MČ Brno – střed	Rekonstrukce a dostavba Rekreačně sportovního areálu Kraví Hora, III. etapa-wellness provozu	19 300 000
MČ Brno - Líšeň	2.etapa rekonstrukce fasády MŠ Šimáčkova	1 995 000
MČ Brno - střed	Rekonstrukce dětských hřišť ve vnitrobloku Bakalovo nábřeží/ ul.Polní a vnitrobloku ul.Tučkova	2 700 000
Celkem		87 095 000

Investiční transfery MČ – vybavení školních jídelen a kuchyní

<i>Městská část</i>	<i>Účel použití</i>	<i>Kč</i>
MČ Brno - Bohunice	ZŠ Arménská 21 – zakoupení konvektomatu do školní kuchyně	300 000
MČ Brno - Bystrc	ŠJ Heyrovského 32 – zakoupení konvektomatu	200 000
MČ Brno - Chřlice	MŠ Šromova 55 – nákup sporáku	50 000
MČ Brno - Jehnice	ŠKJ ZŠ a MŠ Blanenská 1 – nákup smažicí pánve	80 000
MČ Brno - Jundrov	ŠK MŠ Dubová – nákup smažicí elektrické pánve	80 000
MČ Brno - Líšeň	ZŠ Holcova – pořízení velkokapacitního konvektomatu	200 000
MČ Brno – Nový Lískovec	MŠ Rybnická – nákup kuchyňského robota s příslušenstvím	30 000
MČ Brno – Řečkovice a Mokrá Hora	MŠ Kárníkova 4 – nákup universálního hnětače a šlehače s příslušenstvím, varny kotlík na kaši a mléko	50 000
MČ Brno - sever	ŠK ZŠ Janouškova 2-nákup 3 ks elektrických kotlů (150 l)	200 000
MČ Brno - Slatina	ZŠS Jihomoravské nám. 2 – nákup myčky na černé nádoby	150 000
MČ Brno - střed	ŠJ Bakalovo nábřeží 8 – nákup plynového nerezového kotle 300 l	100 000
MČ Brno - střed	ŠJ Horní 16 – nákup elektrického kotle 150 l	100 000
MČ Brno - Žabovřesky	ŠJ ZŠ Sirotkova 36 – inovace zastaralé technologie jídelny	170 000
MČ Brno - Židenice	ŠK MŠ Kamenačky 28 – nákup elektrického varného kotle	50 000
Celkem		1 760 000

15.2. Neinvestiční akce financované z rozpočtu statutárního města Brna v oblasti školství

Neinvestiční transfery MČ – opravy škol a školských zařízení

<i>Městská část</i>	<i>Účel použití</i>	<i>Kč</i>
MČ Brno - střed	Zimní stadion Úvoz – opravy šaten a zázemí	650 000
MČ Brno - střed	ZŠ nám. Míru 3-odstranění vlhkosti tělocvičny	5 000 000
MČ Brno - sever	ZŠ a MŠ Merhautova 37-generální oprava sociálního zařízení v přízemí budovy Vranovská 17	200 000
MČ Brno - střed	ZŠ a MŠ Křídlovická 30b-úprava sociálního zařízení	1 500 000
MČ Brno - jih	MŠ Slunná 25-výměna plynového kotle, oprava kanalizace	200 000
MČ Brno – Kohoutovice	ZŠ a MŠ Chalabalova 2-oprava podlahy a obkladů ve školní jídelně	900 000
MČ Brno – Nový Lískovec	ZŠ Svážná-oprava elektroinstalace výtahu	150 000
MČ Brno - Chrlice	ZŠ a MŠ J. Broskvy-oprava havarijního stavu kotelny	500 000
MČ Brno – Vinohrady	Výměna oken v technologických částech MŠ Velkopavlovická 15 a MŠ Bořetická 7	500 000
MČ Brno – Tuřany	MŠ V Aleji 2-stavební úpravy sociálního zařízení	130 000
MČ Brno – Tuřany	MŠ Holásecká-stavební úpravy sociálního zařízení	130 000
MČ Brno – Tuřany	ZŠ Měšťanská 21-oprava střechy budovy Dvorecká	1 000 000
MČ Brno – Komín	MŠ Řezáčova-oprava havarijního stavu sociálních zařízení	40 000
MČ Brno – Líšeň	ZŠ Masarova-oprava podlahy v tělocvičně	700 000
MČ Brno – Líšeň	MŠ Šimáčkova-oprava střechy	300 000
MČ Brno – Řečkovice a Mokrý Hora	MŠ Novoměstská 1-oprava střechy	600 000
MČ Brno –Bohunice	Nákup herních prvků do MŠ	480 000
MČ Brno –Ořešín	Vybavení nové jednotřídní MŠ	250 000
MČ Brno - sever	MŠ Tišňovská 169 – oprava chodníků a venkovních schodišť	800 000
Celkem		14 030 000

Neinvestiční transfery MČ – vybavení školních jídelen a kuchyní

<i>Městská část</i>	<i>Účel použití</i>	<i>Kč</i>
MČ Brno - Komín	MŠ Absolonova- nákup nerezových pracovních stolů	50 000
MČ Brno - Medlánky	ŠJ MŠ Hudcova – nákup technologie kuchyně z důvodu navýšení kapacity ŠJ	100 000
MČ Brno - Sever	MŠ Černopolní 3a – nákup profimyčky nádobí	30 000
MČ Brno - Tuřany	MŠ U lípy Svobody 3 – nákup termoportů, servírovací	20 000
MČ Brno - Vinohrady	ŠK ZŠ Mutěnická 23 – nákup univerzálního kuchyňského robota FEUMA HU 1010	40 000
Celkem		240 000

Neinvestiční transfery MČ – vybavení školských zařízení

<i>Městská část</i>	<i>Účel použití</i>	<i>Kč</i>
MČ Brno - Bystrc	MŠ Kamechy – vybavení interiéru novostavby MŠ	200 000
MČ Brno - Ivanovice	Nábytkové vybavení 2 nových tříd MŠ	270 000
MČ Brno - Komín	ZŠ a MŠ Pastviny – vybavení výškově stavitelným nábytkem nové 1. třídy	90 000
MČ Brno - Medlánky	Přístavby MŠ Hudcova 47 – nákup nábytkového vybavení	500 000
MČ Brno - Ořešín	Vybavení nové jednotřídní MŠ	100 000
MČ Brno - Žebětín	ZŠ Křivánkovo nám. 11 – nákup lavic, skříní a botníků pro jednu novou třídu	140 000
MČ Brno - Žebětín	MŠ Žabka, Drdy 25 – nákup židliček, skříněk, stolků a nábytku ke hrám pro novou třídu	50 000
Celkem		1 350 000

ZÁVĚR

Výroční zpráva podává obraz brněnského obecního školství. Obecní školy navštěvovalo v uplynulém školním roce celkem 34 681 dětí, z toho plnilo povinnou školní docházku 24 301 žáků v základních školách a 10 380 dětí se vzdělávalo v mateřských školách. Na uvedených školách působilo celkem cca 4 498 zaměstnanců z toho 2 995 pedagogických pracovníků a 1 503 nepedagogických pracovníků

V souladu se školským zákonem byly přednostně přijímány k předškolnímu vzdělávání děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Neznamenalo to prodloužení povinné školní docházky, ale pouze realizaci práva na umístění dítěte v mateřské škole, nikoliv povinnost se tohoto vzdělávání zúčastnit.

S ohledem na zvýšenou poptávku při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání a omezenou kapacitu mateřských škol nebylo neobvyklé, že zákonní zástupci podávali i několik žádostí o přijetí svého dítěte k předškolnímu vzdělávání do různých mateřských škol. Souběžné docházce dítěte do více mateřských škol lze do budoucna, v zájmu co nejširší dostupnosti předškolního vzdělávání, čelit v rámci přijímacího řízení na základě stanovených kritérií k přijetí.

Zvyšující se počet zájemců o umístění v mateřských školách město průběžně řešilo rozšiřováním kapacit MŠ, přebudováním nevyužitých tříd základních škol, zvýšením počtu dětí na třídu až na 28 dětí, adaptací méně využívaných prostor mateřských škol (např. samostatných tělocvičen, školnických bytů) nebo adaptací objektů v městské části. Oproti předcházejícímu školnímu roku vzrostla k 31. 8. 2011 kapacita v mateřských školách o 267 míst.

V oblasti základního školství došlo k očekávanému úbytku žáků, který se projevil na druhém stupni základních škol, a to nejen z důvodu méně početných ročníků přecházejících na 2. stupeň základní školy, ale i z důvodu odchodu žáků z pátých a sedmých tříd na víceletá gymnázia, případně do základních škol, které se ve svých školních vzdělávacích programech specializují na výuku cizího jazyka, matematiky, informatiky apod.

Základní školy se profilyovaly vlastními školními vzdělávacími programy, modulací vzdělávacího programu Základní a Obecná škola, mnohé školy uplatňovaly rozšířenou výuku některých vyučovacích předmětů a také nabízely možnost vzdělávání ve třídách zřízených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Byly rovněž uplatňovány prvky alternativních pedagogik.

Základní trend našeho školství, kterým je inkluzivní vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v běžných školách, byl z úrovně škol akceptován. Školy často vznášely připomínky k finančnímu ohodnocení poskytované péče, která se jim jeví pouze jako zákonem deklarovaná bez užší vazby na rozpočet školy. Tato skutečnost se projevovala především v oblasti zájmového vzdělávání, kdy nebyl hrazen z úrovně OŠ JMK plat asistenta pedagoga pro žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve školní družině, což omezovalo nebo vylučovalo zařazení těchto žáků do školní družiny.

Prevence sociálně patologických jevů ukazuje nezastupitelnost projektu „Minimální preventivní program“, který je komplexním systémovým prvkem v realizaci preventivních aktivit škol.

Statutární město Brno věnovalo velkou pozornost školám, které vzdělávají děti a žáky alternativními pedagogickými směry (waldorfská, montessorii pedagogika, daltonský plán, apod.), zvyšují jazykové kompetence dětí a žáků (projekt „Výuka angličtiny na vybraných školách ve městě Brně“), participují na dění v lokalitě, ve které se nachází („Projekt Síť brněnských otevřených škol“) a také ohodnocení práce pedagogů ve školách, v nichž se vzdělávají žáci se sociálním znevýhodněním. Podpora města směřovala i k zajištění sportovních i mimoškolních činností a aktivit dětí a mládeže, a to především finanční a organizační podporou mezinárodních výměnných akcí, soutěží apod.

V oblasti školního stravování došlo v důsledku legislativních změn k dalšímu kvalitativnímu posunu, především v obnově vybavenosti a v modernizaci technologií stravovacích provozů.

Více zdrojové financování, především využití strukturálních fondů Evropské unie, umožnilo obnovu některých školních budov – především mateřských škol, zateplení základních škol a částečné přebudování sportovního zázemí škol.

Brněnské školy se za finanční podpory města Brna a Jihomoravského kraje zapojily do státních i mezinárodních vzdělávacích programů a projektů.

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Magistrátu města Brna ve spolupráci s městskými částmi, Českou školní inspekcí, pedagogickými fakultami v Brně, Praze a Olomouci, Fakultou sportovních studií MU, Filozofickou fakultou MU, Národním institutem pro další vzdělávání, Střediskem služeb školám Brno a dalšími subjekty participoval na vzdělávání a vytváření podmínek pro odborný a profesní růst škol, který je nezbytný pro zvládnutí nového pojetí vzdělávání na všech úrovních.